REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială
RECLAME pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Dumineca 46)

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe sése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 251.—Anul LXIII. Brașov, Duminecă 12 (25) Noemvrie. 1900.

Krüger și Francesii.

Dela Marsilia până la Paris résună aḑĭ Francia de strigătele: „Trăéscă Krüger! Trăéscă Burii!“

Este o rară întêmplare ca șeful unui stat sĕ fiă primit ca și în triumf în strĕinătate, după-ce ţéra sa a fost ocupată de dușmanĭ și el însușĭ a fost silit sĕ se refugieze în ţĕrĭ strĕine. Și totușĭ acésta i-se întêmplă președintelui republicei Transvaal locuită de un mic, dér vînjos popor, care de un an și mai bine încóce a sciut, prin vitejia sa, sĕ stórcă admirațiunea lumei întregĭ.

O fóiă, care și ea admiră pe Burĭ, dér simpatiséză mai mult cu Englesii, numesce pe Krüger: „fostul președinte al fostei republice a Transvaalului“. Óre așa sĕ fiă? Acesta sĕ fiă prețul pentru curagiul, abnegarea și vitejia dovedită de Burĭ într'un rĕsboiŭ așa de îndelungat cu puternicul imperiu britanic?

Intr'adevĕr așa se înfățișéză lucrul, deși nu se póte ḑice încă, că Burii ar fi de tot înfrânți, deși rĕmășițele oștirei lor viteze se luptă încă cu mare energiă ducênd cu inimicul un rĕsboiŭ de guerilla și făcêndu-i ḑilnic marĭ stricăciunĭ.

După tóte prevederile resistența acésta desperată a Burilor nu póte schimba întru nimic sórtea lor tristă, décă nu se va întêmpla ceva estraordinar înafară de puterea și energia voinței lor proprie, décă nu le va veni un ajutor real dinafară. Un astfel de ajutor, după-cum stau aḑĭ lucrurile, e eschis. Numai președintele Krüger și soții lui în nenorocire mai au credința tare într'un astfel de ajutor, într'o întorsătură, care sĕ-i scape cu ţéră cu tot în momentul în care toțĭ îi credeau pierduțĭ.

Semne de ajutor nu se arată de nicăirĭ, dér simpatiă pentru causa dréptă a Burilor câtă vrețĭ. Am puté ḑice, că e generală simpatisarea cu Burii, a ajuns sĕ fiă chiar la modă. Și așa nu-i mirare, că pe lângă Germanĭ, carĭ mai au încă și înclinărĭ de rassă, simpatiséză cu Burii în mare mĕsură și Francesii.

Ce-i drept, la Francesĭ cade în cumpĕnă și rivalitatea, ba ura chiar, ce o au față cu Englesii, cu carĭ mai ales de-un timp încóce trăesc în raporturĭ aprópe încordate. Dér orĭ-cum ar fi nicĭ Francia, ca șĭ Germania și Rusia, nu póte întreprinde nimic pentru a scăpa pe Burĭ din ghiarele omorîtóre ale leului britanic, și decĭ nu le rĕmâne Francesilor, decât așĭ stîmpĕra de-ocamdată nĕcazul prin manifestațiunĭ demonstrative pentru președintele Krüger.

Acésta o și fac cu prisos cei din Marsilia, unde l'au primit c'o însuflețire, care n'a rĕmas mult îndĕrĕtul aceleia, cu care a fost întêmpinat la timpul sĕu puternicul Țar al Rusiei.

In fața manifestațiunilor sgomotóse pentru republica sud-africană și președintele ei, nu trebue sĕ uitĕm nicĭ aceea, că Francia însășĭ este republică și că îndeosebĭ Marsiliesii s'au distins întotdéuna prin spiritul lor republican.

De ce sĕ nu arate ei admirația și simpatia lor pentru o republică, care s'a dovedit atât de vrednică de acésta? Englesii nu mai pot de ciudă și de mâniă. Tocmai acésta însĕ pare a împintena mai mult entusiasmul masselor poporațiunei francese pentru bĕtrânul președinte Krüger.

Nu erau óre tot Francesii, carĭ satirisau prin foile lor umoristice pe regina Angliei, așa că au provocat chiar o intervenire din partea guvernului engles pe cale diplomatică? Francesii nu-i au la inimă pe Englesĭ, și pace. Cu atât mai mult îmbrățișéză ei astăḑĭ pe Burĭ și merg în demonstrațiile lor pentru Krüger cât de departe numai se póte.

Guvernul frances e hotărît chiar a primi pe Krüger cu tóte onorurile, ce se cuvin căpeteniei unui stat care cĕlĕtoresce *incognito*. Președintele Loubet va primi, se ḑice, pe Krüger la Elysée și-i va întórce visita.

Tóte acestea s'au hotărît de către stăpânirea francesă, deóre-ce Englitera nu a făcut până acuma cunoscută puterilor anexarea celor două republicĭ de miaḑă-ḑi africane.

Așa-dér încă nu s'a publicat verdictul de nimicire a bravilor transvaalienĭ. Francia și Europa decĭ pot simpatisa încă cu ei mai departe.

Altfel se gândesc aceștĭ Burĭ și președintele lor Krüger, care a ḑis către Marsiliesĭ: „Rĕsboiul nu s'a sfîrșit, căcĭ noi n'am fost înfrânțĭ prin sabiă, ci prin puterea covîrșitóre, care cu ajutorul lui Dumneḑeu *va fi învinsă prin dreptate!*“

Dela adunarea Reuniunei femeilor române. După cum se scie Lunĭ, în 6 (19) Noemvrie, s'a ținut adunarea generală a Reuniunei fem. rom. în sala gimnasiului din loc. Adunarea a fost deschisă de către locțiitórea președintei, d-na *Susana I. T. Popoviciŭ*, membra acestei Reuniunĭ din anul înființărei sale, printr'un discurs călduros și însuflețit, în care a desfășurat programul adunărei. Dênsa a apelat la buna înțelegere și la zelósa conlucrare a tuturor membrelor Reuniunei pentru sublimul scop ce-l urmăresce. A arătat, că tocmai acum se împliniră 50 de anĭ de când a fost fundată Reuninuea și că cu dragă inimă comitetul ca și membrele vor stărui pentru serbarea jubileului acestei prime Reuniunĭ rom. de femei. Décă până acuma nu s'au făcut pașii pregătitorĭ, causa sunt unele piedecĭ, ce s'au ivit în timpul din urmă, cum este afacerea modificării statutelor etc. In fine declară adunarea de deschisă.

Se cetesce raportul comitetului de către d-l actuar al Reuniunei profesor L. *Nastasi*, care dă și unele lămurirĭ despre resoluțiunea, ce-a sosit dela ministeriul de interne reg. ung. în cestiunea de mult pendentă a modificărei statutelor Reuniunei, cerută de guvern. Urméză raportul d-nei cassiere *Elena Sabadeanu*. Ambele raporturĭ se aprobă de adunare.

D-l actuar, în ce privesce serbarea jubileului de 50 de anĭ al Reuniunei, propune, în numele comitetului, ca adunarea sĕ alégă membre, înafară de comitet, carĭ sĕ se sfătuéscă cu membrele din comitet și sĕ stabiléscă împreună programul după care sĕ se serbeze aniversarea din cestiune.

Adunarea primesce unanim propunerea și alege comisiunea.

Adunarea procede apoi la alegerea comitetului pe un nou period de 3 anĭ. Votarea se face prin ţidulĭ. Se aleg în comitet următórele d-ne: Agnes Dușoiu, Bălașa Blebea, Elena Sabadeanu, Susana Laslo, Luisa Popescu, Maria Branisce, Maria Burduloiu, Elena Blebea, P. Dariu, M. Lupan, R. Chiuchiumban și Amalia Chifa. Comitetul după statute îșĭ alege însu-șĭ președinta.

Revista politică.

Sĕptĕmâna acésta nu s'a petrecut înăuntru nicĭ un eveniment politic mai de sémă. Marțĭ s'a deschis *sesiunea a cincia* și cea din urmă a *dietei* și de-odată cu acésta a ținut și *camera magnaților* o ședință, în care s'a desbătut și s'a primit proiectul de lege despre declarațiunea archiducelui moștenitor. Am fi ajuns așadér aprópe de încheierea acestui ciclu dietal, și décă am sta sĕ facem o reprivire asupra lui, am vedé, că n'a adus pentru întărirea și consolidarea statului poliglot nicĭ un bine, nicĭ un folos, șĭ-a avut însĕ partea sa de „merit“ la înăsprirea raporturilor dintre Maghiarĭ și nemaghiarĭ, la crescerea șovinismului maghiar intolerant și la totala sdruncinare a bunei convețuirĭ între popórele, carĭ compun acest stat poliglot. Legile câte s'au adus în aceștĭ cincĭ anĭ de activitate parlamentară ungurescă, șĭ mĕsurile, ce s'au luat de cei dela cârmă pentru întărirea rassei maghiare și a „statului național maghiar“, ni-o dovedesc acésta în de-ajuns.

*

După tóte acestea nota caracteristică a situațiunei are sĕ fiă de acum și până 'n primăvara anului viitor *mișcarea și agitațiunea electorală*. Deja de pe acum deputații de tóte partidele alérgă prin cercurile lor

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Iscăliturile autorilor.

De G. Coșbuc.

Când scrie un Domnitor către alt Domnitor, în chip oficial, séu către supușii sĕi, el îșĭ spune numele tot-déuna dela început și de obiceiŭ are o frasă anumită, neschimbătóre. Regele nostru introduce decretele și legile — căcĭ sunt privite ca nisce scrisorĭ către unul, séu către toțĭ supușii sĕi — cu frasa acésta: „*Noi Carol I, prin grația lui Dumneḑeu și voința națională Rege al României*, (urăm) *la toțĭ* (cei) *de față și* (cei) *viitorĭ sănĕtate*“, și apoi urméză textul. Tot așa fac și autoritățile carĭ vorbesc în numele Domnitorului séu ale obștei.

Particularii însĕ, când scriu fiă particularilor, fiă autorităților, îșĭ pun tot-déuna numele la sfîrșitul scrisorii, de orĭ-ce natură ar fi scrisórea. Obiceiul e general la tóte popórele moderne ale Europei. Dér e obiceiŭ nou. Grecii și Romanii îșĭ spuneau numele dela început, în scrisóre, cam așa: „Atilius scrie lui Cajus, dorindu-i multă sănĕtate și încunosciințându-l, că....“ și urma textul, séu „Atilius doresce, ca acéstă scrisóre, pe care o trimite lui Cajus, sĕ-l găséscă în pace și în sănĕtate...“. Și e cu mult mai firesc așa, cu mult mai poetic, sĕ începĭ cu ceea-ce e scump omului, decât cum facem noi, care începem cu scuse, că supĕrăm pe acel cui îi scriem, orĭ cu alte banalitățĭ căutate. Și astăḑĭ ómenii mai de rênd au o frasă tipică în scrisorile lor, cam așa: „Dragă mamă, eu sunt sănĕtos și doresc ca scrisórea mea sĕ te afle și pe d-ta sănĕtósă“.

Scrierile, literare orĭ sciințifice, au avut și au tot aceeașĭ sórtă, ca și scrisorile — fiind-că ele sunt, la urma urmei, scrisorĭ către public. Noi, astăḑĭ ne punem numele orĭ la începutul scrierii, orĭ la sfîrșit. La început, ni-l punem orĭ înainte orĭ după titlul scrierii: „Vasile Alexandri, Dan căpitan de plaiŭ“ séu „Dan căpitan de plaiŭ de Vasile Alexandri“. Acest obiceiŭ e cel mai vechiŭ și mai practic. Mai ales scriitorii grecĭ și romanĭ aveau obiceiul sĕ arate dela început cine sunt și ce subiect tratéză. Așa ḑiceau: „Aristotele din Stagira. Despre cer“, și apoi urma scrierea.

La Iudei era tot acelașĭ obiceiŭ, dér pe când Romanul și Grecul îșĭ arăta numele și titlul cărții, orĭ a scrierii, deosebit și din capul locului, fără a face vr'o legătură logică între numele sĕu și textul scrierii, Iudeii îșĭ amestecau numele în text. Așa, ei începeau scrierea:

„Fost'au după mórtea lui Moisi, șerbul lui Iehova, că a vorbit Iehova către *Iosua*, fiul lui Nun, șerbul lui Moisi, ḑicênd:...“ și apoi urma scrierea.

Toțĭ prorocii îșĭ încep scrierile lor așa:

„Vedenia lui Isaia, fiiul lui Amos, pe care-a vĕḑut'o despre Iuda și despre Ierusalim în ḑilele lui Uzia...“.

„Cuvintele lui Ieremia, fiiul lui Hilchia, unul dintre preoții, carĭ erau în Anatot în pĕmêntul lui Veniamin, către care veni cuvêntul lui Iehova în ḑilele lui Iosie fiul lui Amon regele lui Iuda, în anul al treispre-ḑecilea al domniei lui...“.

După cum sĕ vede din începutul scrierii lui Ieremia, scriitorii judaicĭ arătau și timpul când au scris.

„S'au întêmplat în anul al trei-ḑecilea în luna a patra, la cinci a lunei, în ceasul ce eram între robițĭ, aprópe de rîul Chebar, că s'a deschis cerul și am vĕḑut vedeniile dela Dumneḑeu. Și veni cuvêntul lui Iehova către *Ezechiel* profetul, fiiul lui Buzi...“.

Așa îșĭ începe Ezechiel cartea sa arătând anul, luna, ḑiua și chiar ceasul când a început sĕ scrie.

Aceste începuturĭ nu se pot deslipi de text, fiind-că ele sunt versurĭ ale textului, și sunt însemnate cu verset 1, 2, 3 etc. Rar se întêmplă, că începutul — în care autorul îșĭ spune numele — sĕ fiă un singur vers, care s'ar puté deslipi de text. Acest lucru l'a făcut pretutindenĭ David în psalmĭ, Solomon în scrierile sale, și rar câte un profet (d. es. Obadia).

Dintre evangeliștĭ Mateiŭ, Marcu și Ioan au urmat obiceiul Grecilor: și-au spus numele și lucrarea, și-apoi au continuat textul, absolut fără nicĭ o legătură cu numele autorului. Luca urméză obiceiul Iudeilor, póte aicĭ o fi causa, că el scrie evangelia în chip de epistole către Teofil.

Pavel însĕ urméză obiceiul greco-roman: Îșĭ spune numele și cine e, și urméză scrisórea. El are une-orĭ o frasă stereotipă cu care începe: „Pavel, șerbul lui Dumne-

sĕ-şĭ întărésca „vaḑa“ şi „popularitatea“; guvernul n'o mai slăbesce din schimbările de fişpanĭ, pe cei aşa ḑişĭ „dubii“ îi ridică din post şi-i înlocuesce cu ómenĭ „de încredere“; în sînul tuturor partidelor se observă o mare mişcare şi nelinişte, ér cei carĭ fac mai mult sgomot sunt banffyştii, cărĭ tot mai speră, că vor sosi încă vremile când Banffy are sĕ ajungă érăşĭ ministru-preşedinte. Banffyştii, carĭ fac şi ei parte din marea partidă „liberală“ guvernamentală, pórtă pe terenul acesta lupta cea mai crâncenă împotriva actualului şef al guvernului; ei s'au luat la harţă şi cu szeliştii şi cu apponyiştii şi cu toţĭ, carĭ cu bună orĭ rea credinţă dau mână de ajutor guvernului Szell.

Ministru-preşedinte Szell se laudă mereu prin gazetele sale cu „noua ordine“ şi cu opera de regenerare ce a început'o, apoi promite alegerĭ curate şi nefalsificate, numai ca sĕ câştige pentru sine bunăvoinţa alegĕtorilor. El o şi spune, că după-ce mişcarea electorală va lua în curênd un avênt mai mare în tótă ţéra, guvernul încă nu va sta cu mânile în sîn, ci va întra şi el cu o óră mai curênd în acţiune, chiar décă terminul viitórelor alegerĭ va fi ceva mai depărtat.

Aşa-dér în curênd avem sĕ ne aşteptăm la o mare luptă în sînul partidelor maghiare pe tema viitórelor alegerĭ dietale. Vor dovedi însĕ şi alegerile acestea stările putrede, ce domnesc în statul ungar, ce dela introducerea „constituţionalismului“ unguresc a mers în privinţa libertăţilor constituţionale calea racului, îngrămădind pe unii cu favorurĭ, ér pe alţii — marea majoritate a poporaţiunei — lipsindu-i de orĭ-ce libertăţĭ politice şi adevĕrat constituţionale şi tractându-i cu cel mai condamnabil absolutism şi despotism.

*

Am făcut amintire în revista numĕrului trecut despre lupta, ce o pórtă partidul poporal naţional român din *Bucovina* în ajunul alegerilor pentru parlamentul central din Viena. Conducerea acestui partid a publicat ḑilele trecute un apel către alegĕtorĭ, prin care recomandă candidaturile d-lor Dr. G. Popovicĭ şi br. Eudoxie Hurmuzachi. Apelul este iscălit de şeful partidului Dr. Iancu cavaler de Flondor şi de alţĭ 275 alegĕtorĭ fruntaşĭ. In apelul acesta se espune programul partidului, care cere: pe *teren bisericesc* deplină autonomiă bisericéscă şi convocarea şi instituirea definitivă a congresului naţional bisericesc; pe *terenul şcolar*: crescerea şi istruirea poporului român al Bucovinei pe basa învĕţămêntului naţional în şcólele poporale şi medii şi la universitate în mod corespunḑĕtor; pe *teren administrativ*: dregătorii nepărtinitóre şi obiective, cu cunoscinţa ţĕrii, némului şi limbei române, şi separarea completă a Bucovinei în tóte afacerile sale publice de influenţa galiţiană; pe *teren economic*: ţĕranul român sĕ rĕmână stăpân al pământului şi averei sale, căcĭ el este temelia némului românesc; pe *teren politic*: va lucra la desvoltarea autonomiei ţĕrii sub condiţia, că esistenţa naţională a Românilor bucovinenĭ va fi garantată. Pretinde, ca poporul român sĕ fiă representat în corpurile legiuitóre nu numai conform numĕrului şi importanţei sale istorice, dér şi conform principiilor sale politice, întrepunêndu-se tot-odată pentru întroducerea votului universal. Apelul sfîrşesce astfel: „La luptă decĭ, poporule român, cu credinţă în Dumneḑeu şi'n viitorul tĕu!“

*

La începutul sĕptĕmânei s'a făcut în *parlamentul german* o discuţiune însemnată. Noul cancelar Bülow s'a presentat pentru prima óră înaintea parlamentului. Cu prilejul acesta el a rostit un discurs politic important, vorbind mai ales despre China şi despre politica chinesă a Germaniei. Bülow a ḑis, între altele, că Germania nu face rĕsboiŭ de cucerire, ea vré însĕ pedepsirea faptelor monstruóse sĕvîrşite de Chinesĭ şi garantarea pe viitor a stărilor normale. Germania — ḑise mai departe Bülow — voesce sĕ-şĭ asigureze influenţa, ce i se cuvine, voesce, ca din ceea-ce se póte câştiga în China, sĕ-şĭ capete şi ea partea, însĕ fără a scurta pe cineva. A mai ḑis Bülow, că o împărţire a Chinei n'ar fi în interesul Germaniei, ea nicĭ nu doresce acésta, şi stărue pe lângă susţinerea actualei posisiţiunĭ teritoriale a Chinei.

La finea discursului sĕu noul cancelar german a cerut parlamentului încuviinţarea ulterióră a celor 200 milióne mărcĭ, ce le-a cheltuit până acum Germania cu espediţiunea chinesă şi carĭ cheltuelĭ n'au fost votate de parlament.

Nota caracteristică a discuţiunilor a fost însĕ critica, ce s'a făcut din partea progresiştilor şi social-democraţilor discursurilor împĕratului Wilhelm, dér mai ales discursului ce l'a ţinut în Bremerhaven către corpul de voluntarĭ germanĭ, carĭ au plecat în China. In acel discurs împĕratul a ḑis, că soldaţii germanĭ nu trebue sĕ dea pardon nicĭ unui Chines şi a amintit de Hunĭ şi de Atila. Parola acésta, a ḑis unul din deputaţĭ, a avut drept urmare esecuţiunile în massă asupra Chinesilor, ceea-ce nu corespunde de loc umanităţii şi principiilor creştinismului — Mai rar se întêmplă, ca vorbirile unui cap încoronat sĕ fiă criticate în aşa chip într'un parlament, cum s'a întêmplat în „Reichstagul“ german, ceea-ce este o dovadă de francheţă şi bărbăţiă.

*

Pe când se discută acestea în parlamentul german şi pe când cancelarul Bülow asigură în vorbirea sa pomenită mai sus, că tóte puterile sunt de acord în *cestiunea chinesă*, din Peking se vestesce, că curtea imperială n'are de gând a mĕsura pedepse pe placul marilor puterĭ faţă de funcţionarii şi prinţii numiţĭ „rebelĭ“. Dimpotrivă, un edict împĕrătesc chines, în care se stabilesc pedepsele, nu face de loc amintire despre pedepsirea lui Tungfusiang, ceea ce se esplică aşa, că Tungfusiang este şi acuma persónă influentă la curtea chinesă. Se mai anunţă, că din Singanfu, noua residenţă a curţii, s'au trimis ordine secrete viceregilor şi guvernorilor, în care sunt provocaţĭ sĕ ia mĕsurĭ pentru continuarea activă a rĕsboiului.

Face óre-care impresiă ciudată ceea ce scrie oficiosul rusesc „Petersburgskija Vjedomosti“ privitor la vorbirea lui Bülow. Fóia rusĕscă ḑice, că nimenĭ n'a tras la îndoială cinstea politicei germane, însĕ causa pentru care puterile s'au învoit la numirea de comandant suprem a lui Waldersee, a fost omorîrea ambasadorului german. Atuncĭ problema puterilor era liberarea ambasadorilor, acum însĕ *raporturile s'au schimbat*. Interesele diferitelor puterĭ sunt deosebite şi din causa acésta fóia rusésca propune, ca Rusia sĕ păşéscă la o învoială separată cu China.

Procesul asasinilor bulgarĭ.

Am raportat în Nr. trecut de Duminecă, ce s'a petrecut înaintea Curţii cu juraţĭ din Bucurescĭ în cele dintâiŭ trei şedinţe. In şedinţa dela 3 (16) Nov. a fost întrebat acusatul Alex. *Trifanoff*, care a mărturisit tóte cu privire la complotul urzit de Sarafoff şi soţĭ contra Regelui României etc.

Stoian *Dimitroff*, ucigaşul lui Stefan Mihăileanu, şĭ-a schimbat tactica şi înaintea juriului a negat, ce a spus la instrucţiă, că adecă a fost pus de alţii la cale sĕ sĕvêrşéscă crima. S'a încurcat însĕ şi a fost constrîns a mărturisi, că totuşĭ scia, că Sarafoff dă ordine pentru omorurĭ.

Spiru *Alexoff* a mărturisit, că i-a dat banĭ lui Dimitroff, dér ḑice, că nu i-a dat pentru ca sĕ-şĭ repare revolverul. Achim *Peteff* a recunoscut, că a dat banĭ Bulgarilor din temniţă şi că mijlocea corespondenţa intemniţaţilor cu cei din Sofia.

Nicola *Bogdanoff* spune despre urzirea complotului contra Regelui Carol, dér négă unele spuse la instrucţiă.

După-ce sunt ascultaţĭ cei şése martorĭ şi alţĭ câţĭ-va citaţĭ de preşedintele, vorbesc advocaţii vĕduvei Mihăileanu în şedinţa de Sâmbătă.

Şedinţa de Lunĭ 6 Nov. v.

Sala e îndesuită de public. Multe dame. Pe banca diplomatică se aşéḑă D. Teodoroff ataşat la legaţiunea bulgară. Pe banca părţiĭ civile: vĕduva Paulina Mihăileanu.

Şedinţa se deschide la órele $12^3/_4$. Preşedintele D. Giuvaru ordonă întroducerea în sală a acusaţilor.

Preşedintele: D. procuror general are cuvêntul.

Procurorul general Ciocârdia: Eu 'mĭ reserv a vorbi numai la crima imputată unora din acusaţĭ pentru complotul urzit, dér neesecutat contra vieţei M. S. Regelui şi la crima sĕvêrşită prin omorul lui Mihăileanu, ér d-l prim-procuror al tribunalului Ilfov, Emil Miclescu, va susţiné acusaţiunea pentru crima plănuită şi esecutată în Bucurescĭ din ordinul comitetului suprem macedonean din Sofia şi a cărei victimă a fost Fitowsky.

Preşed.: D. prim-procuror are cuvêntul.

Rechisitorul d-lui prim-procuror Emil Miclescu.

Prim-procurorul: Étă o instrucţiune laboriósă, care se face de mai mult timp. In cursul acestei instrucţiunĭ aţĭ putut vedé, că avem trei fapte criminale: asasinatul Fitowsky, asasinatul Ştefan Mihăileanu, în fine complotul urzit în contra Suveranului nostru.

Acest proces va face epocă în analele nóstre judiciare. La noi n'au putut prinde crimele politice, şi numai strĕinii au comis la noi astfel de crime, strĕinii, cărora noi li-am dat întot-déuna cea mai largă ospitalitate, de care ei au abusat spre a comite aceste grozave crime, punênd în pericul chiar esistenţa statului român.

Acésta ne va fi o bună învĕţătură pentru viitor.

Dér ar fi nedrept de a acusa un popor de faptul unor asasinĭ ordinarĭ. Dér nu putem confunda comitetul macedo-bulgar cu poporul bulgar.

Inainte de a întra în esaminarea afacerei Fitowsky d. prim-procuror ḑice, că aceiaşĭ creerĭ ai lui Sarafoff au conceput câteş-trele fapte criminale. Acésta conexitate (legătură) s'a stabilit dela primele cercetărĭ în urma omorului Mihăileanu, în urma descoperirei mai multor acte scrise. De aceea tóte aceste trei afacerĭ s'au adus deodată înaintea Curţiĭ cu juraţĭ.

ḑeu, chiămat a fi apostol lui Isus Christos prin voia lui Dumneḑeu şi prin...“ după acest *şi prin* urméză un nume de bărbat vrednic creştin ca: şi prin fratele Sosten, prin fratele Timoteiŭ etc. Dér tot-déuna scrie la sfîrşitul epistolei prin cine s'a trimis epistola, şi mai iscălesce odată.

Cu totul altfel e obiceiul popórelor asiatice: a Chinezilor, Perşilor, Arabilor, a Turcilor. Scriitorii acestor popóre nu-şĭ spun la început numele, ci la sfîrşit, dér ca şi Iudeii tot-déuna în text. De multe-orĭ e fórte ridicol felul acesta de a arătă pe autor. Ca esemplu, un scriitor persan ar încheia astfel Cântecul gintei latine:

Ea va rĕspunde sus şi tare:
O Dómne 'n lume cât am stat
În ochii Ei plinĭ de-admirare
Pe tine te-am representat —
Căcĭ astfel vĕ vestesce vouĕ
Alexandri, care-a cântat.

Séu: Deştéptă-te Române:

Murim mai bine 'n luptă cu glorie deplină
Decât sĕ fim sclavĭ érăşĭ pe vechiu-ne pămênt,
Şi eu sunt, Mureşianu, acel care vĕ cânt.

La popórele din Europa, astăḑĭ, numele scriitorului se arată orĭ la începutul scrierii (vorbim numai de scrierile de prin reviste şi ḑiare) orĭ la sfîrşit, fără sĕ aibă vr'o legătură cu textul.

Punerea numelui în capul orĭ în códa scrierii are şi o poveste. Anume în Anglia, ducii şi lordii când scriau prin reviste, cereau sĕ li-se pună numele în fruntea articolului, ca sĕ se deosebéscă de alţĭ muritorĭ de rênd, carĭ trebuiau sĕ-şĭ subscrie numele la sfîrşitul articolului. Acésta a fost începutul. O vanitate a boierilor. Astfel după locul numelui, la sfîrşit orĭ la începutul articolului, se putea distinge dela început, care scriitor era de familiă nobilă şi care era burghez. Dér fiind-că mai tóte articolele bune erau iscălite la sfîrşit, ér cele próste la început — căcĭ nobilii nu prea se distingeau în ce privesce talentul — lumea a început sĕ-şĭ bată joc de acéstă deosebire de iscălire, şi aşa s'au amestecat lucrurile.

De altfel punerea numelui la sfîrşitul scrierii mai are şi altă poveste, care va fi vecĭnic nouă. Se întêmplă multe caraghioslîcurĭ cu numele autorului, când frasa din urmă se póte lega óre cum-va de numele iscălit, mai ales când vin în ajutor şi greşelile de tipar în ce privesce interpuncţia.

Îmĭ aduc aminte de când eram student, că profesorul nostru de românesce ne cerea sĕ cetim şi numele autorului, când ceteam vr'o poesiă — ca sĕ ne deprindă a fi băgătorĭ de sémă la autorĭ, căcĭ, de obiceiu, lumea cetesce o nuvelă, o poesiă şi nicĭ nu gândesce sĕ scie cine-a scris'o. Sunt ómenĭ, carĭ cetesc anĭ de-arêndul scrierĭ de-ale unui autor iscălit, şi când le pomenescĭ numele autorului, ei îţĭ spun spre mai marea ta mirare, că în viaţa lor n'au auḑit de el!

Şi aşa cetind cu profesorul nostru poesii, ne-au rĕmas proverbiale câte-va nume de autorĭ, d. es. „Pe calea mântuirii ducea pe Israil Grigore Alexandrescu“. Aşa se termină poesia *Trecutul*, La mănăstirea Dealului; şi frasa ne-a rĕmas de pomină fiind-că, avênd sĕ învĕţăm poesia pe dinafară, nicĭ unul n'am sciut'o la lecţiă afară de un coleg evreu, căruia însu-şĭ profesorul i-a adresat ca laudă acest vers.

Poesia *Ruinele Tîrgovişteĭ* se termină: „Ér la vederea vóstră se simte 'nspăimêntat Vasile Cârlovă“. De numele lui Alexandri legasem ultimul vers din Garda Saraiului: „Pe palida lui frunte depune-o sărutare Vasile-Alexandri“. Dér sciu douĕ esemple mai cu haz, pe care le-am cetit.

Gr. Alexandrescu publicase fabula Cotoiul Călugărit. Din greşală, culegĕtorul tipograf, în loc de punct a pus douĕ puncte la sfîrşitul fabulei. Eliade Rădulescu cetesce fabula şi întrébă odată pe Alexandrescu, cu care era certat, pe atuncĭ: „Iscălescĭ fabula asta?“ — „De ce? O iscălesc, se înţelege“. — „Şi mai ales versurile din urmă?“ — „Da, da. Le iscălesc!“ — „Şi eu cu amêndouĕ mânile“ rĕspunse Eliade, arătându-i tipăritura.

Versurile erau:

Cotoiul Călugărit
Este omul ipocrit:
Gr. Alexandrescu.

Ér Eliade tocmai ipocrisia i-o imputa lui Alexandrescu.

Mai ridicol e casul lui George Asachi. El publicase fabula sa „Asinul şi furii“, şi s'a potrivit, că după ultimul vers nu se pusese punct. Un prietin al lui Asachi, într'o adunare de cunoscuţĭ, face gluma şi

Intră apoi în espunerea împrejurărilor în carĭ au fost făptuită omorîrea luĭ Chiril Fitowski.

Pentru acéstă crimă sunt citațĭ în fața Curței cu jurațĭ 14 acusațĭ, din carĭ 5 și anume Boiciu Ilieff, Nicola Miteff, Mitu Stoiceff, Christu Carambuloff și Alexandru Trifanoff, sunt arestațĭ și-s presențĭ ér ceĭ-l'alțĭ 9 sunt disparuțĭ.

Din aceștĭ 5, Boiciu Ilieff este autorul material al crimei; Miteff, Stoiceff, Karambuloff și Triffanoff, ca complicĭ.

Din ceĭ 9 absențĭ și adecă: G. Teodoroff, Marcu Bosneacoff, Angel Pop-Arsoff, Treiciu Svetkoff, Coti Zamtiroff, Ioan Stoianoff, Boris Sarafoff, Kovaceff și Petroff — o parte sunt acusațĭ de crima de complicitate, ér o parte ca agenții provocatorĭ.

D. prim-procuror expune faptele, după cum sunt consemnate în dosar:

Comiterea și descoperirea, aprópe imediată, a omorului lui Chiril Fitowsky. In buzunarul victimeĭ s'a găsit o carte postală care a fost primul și cel mai principal indiciu al descoperirei crimei.

După acéstă urmă s'a făcut arestarea lui Trifanoff, și după arătările acestuia și a celor-l'alțĭ complicĭ.

Deși Trifanoff a făcut mărturisirĭ prețióse, totușĭ el a acoperit, chiar a indus în eróre justiția, și a făcut ca studentul Theodoroff, unul din complicĭ, sĕ scape.

Ca sĕ arate legătura, ce esistă între omorul lui Fitowsky și Comitetul suprem din Sofia, d-l prim-procuror face mai întâiŭ istoricul Comitetului din Sofia.

Acest comitet a fost înființat în 1885. Prima lui acțiune a fost lovitura de Stat din Filipopol, care a avut de consecință alipirea Rumeliei la Bulgaria și rĕsboiul cu Serbia.

Enumĕră apoi lupta comitetului contra lui Alexandru Battenberg și contra lui Stambuloff, care s'a sfêrșit cu detronarea celui dintâiŭ și cu asasinarea, în împrejurările oribile cunoscute, a celui din urmă.

După-ce trece prin mai multe fase, în intervalul cărora neînțelegerile ajung acute, se desbină și se formézĕ 2 comitete, cărora le pune capĕt alegerea generalului Nicolaeff, care a fost mai pacînic.

Mai târḑiu acesta fiind rechiamat în activitate, în 1898 se alege un alt comitet în cap cu Boris Sarafoff, ca președinte, ca vice-președinte Davidoff și ca secretar Kovaceff.

De aicĭ începe acțiunea acestui comitet, acțiune pătată de sânge, după-cum reiese din chiar declarațiunea făcută de comitet, că va reteza mâna, care-l va împedeca în acțiunea lui.

Stambuloff a fost retezat, după cum a fost retezat Fitowsky. Cine scie, décă acest Boiciu Illieff (ucigașul lui Fitowsky) care prea a căutat sĕ se ascundă, n'a fost chiar el unul din asasinii lui Stambuloff?

Emisarii comitetului cutreeră țéra și chiar statele vecine și impun negustorilor, sub pedépsă de bătaie și mórte, ca sĕ contribue cu parale la acțiunea lui.

Esemplul îl avem în crima lui Ciolacoff, care a atentat asupra lui Cradja din Sofia, care în urmă a fost condamnat de poliția bulgară. La dosar esistă o scrisóre adresată unui cofetar, macedonean de origine din Bucurescĭ, prin care se confirmă sistemul acesta de contribuții silite.

Prin urmare tendința la părere a comitetului este liberarea Macedoniei, dér în realitate, dela venirea lui Sarafoff în fruntea lui, este o curată asociațiune de făcĕtorĭ de rele.

Étă ce a devenit o societate, care la început, când s'a fundat (1885) a avut un scop cultural: a devenit o bandă de jăfuitorĭ și asasinĭ!

D-l prim-procuror ajunge apoi la timpul când s'a fundat comitetul secret bulgar din Bucurescĭ. Sarafoff vine în Bucurescĭ la 10 Decemvrie 1899 și numesce pe Trifanoff președinte, ér pe Bogdanoff, Bosniacoff și Pop-Arsoff membri.

Tot la acéstă dată Sarafoff a făurit complotul pentru asasinarea Regelui Carol, însărcinând cu acéstă trébă pe Bosniacoff, Bogdanoff și Pop-Arsoff.

Ședința se suspendézĕ la ora 2 d. a.

*

La redeschidere, d-l prim-procuror își continuă rechisitoriul.

D-sa face istoricul, cum a fost plănuită la Sofia, de către comitetul suprem, omorîrea lui Fitowsky, pentru-că în 1897 ar fi trădat Turcilor introducerea armelor în Macedonia și se afla în păstrarea unui mare și important secret.

Nu mai rĕmâne îndoială, că Fitowsky era membru în comitetul suprem macedonean din Sofia.

De asemenea se scie positiv, că Fitowsky se afla în România, după cum se constată din numĕróselе acte, scrisorĭ și telegrame, aflate la dosar, trimis cu misiunea, de a cumpăra arme.

Se mai constată de asemenea, că Fitowsky fusese ademenit de căpitanul Popoff, ca sĕ se reîntórcă la Rusciuc, unde urma sĕ fiă omorît.

Fitowsky, chiar în momentul când era sĕ se îmbarce la Giurgiu, se resgândesce, căcĭ nu avea un act, care sĕ-i justifice șederea în Bucurescĭ. Numai în urma acestui refus, asasinii pornesc la Bucurescĭ.

D-l prim-procuror espune apoi venirea în Bucurescĭ a asasinilor, întrunirea comitetului macedonean revoluționar din Bucurescĭ și punerea la cale a crimei.

Crima a fost făptuită așa după cum a fost plănuită.

In séra de Februarie, Trifanoff propune lui Fitowsky o preumblare. Abia se separă și Fitowsky e lovit de Boiciu Ilieff. Un sgomot surd a vestit pe ceilalțĭ acusațĭ, că crima s'a comis. Fie-care din ceĭ obicĭnuițĭ cu orașul nostru avea însărcinarea sĕ ia acasă, ca sĕ nu se rătăcéscă, pe câte unul din cei trei venițĭ din Sofia, Carambuloff a luat pe Boiciu Ilieff acasă, Bosneacoff a dus pe Miteff la hotel Dacia, ér studentul Theodoroff, care trebuia sĕ ia pe Stoiceff, s'a rătăcit de acesta. Stoiceff a fost găsit de Trifanoff și dus acasă.

Trifanoff n'a descoperit totul cu ocasia acestei crime. După asasinarea lui Mihăileanu, s'au descoperit nisce scrisorĭ și o otravă destinată lui Trifanoff, și atuncĭ Trifanoff și-a deslegat mai mult limba.

Când Trifanoff a fost arestat pentru omorul lui Fitowsky, a spus poliției, că se proiecta un complot în contra Regelui, dér detalii mai multe le-a dat atuncĭ, când cu indignare a aflat, că otrava era pentru dênsul.

Adevĕratul motiv al omorîrei lui Fitowsky este, că acesta delapidase nisce banĭ ai comitetului.

O fi mâncat banĭ Fitowsky, care ce e drept era un fel de aventurier, dér o fi mâncat și alții, șefii sĕi căpitanul Popoff și căpit. Prolozheroff.

Făcênd alusiune la cuvêntul de „mămăligarĭ", d-l prim-procuror ḑice: „Nu ne atinge de loc acest cuvênt când vine din partea unor asasinĭ. Monumentul dela Plevna dovedesce îndestul, ce putem și ce am făcut pentru poporul bulgar."

D-l prim-procuror își termină rechisitoriul, apelând la jurațĭ, ca aceia, prin verdictul lor, sĕ facă o operă de adevĕrată justiția.

Audiența se suspendézĕ.

*

La redeschidere se acordă cuvêntul d-lui procuror general pentru a-și desvolta rechisitoriul asupra omorului lui Mihăileanu și a complotului contra vieței M. S. Regelui Carol.

Inainte de a întra în analisa faptelor și dovedilor, d-l procuror general trece în revistă pe fie-care acusat, punênd în relief, că toțĭ, afară de studenții Trifanoff și Peteff, carĭ s'au lăsat sĕ fiă ademenițĭ și se se amestece în acéstă cloacă de criminalĭ, toțĭ sunt criminalĭ de rênd, carĭ în schimbul unei rĕsplate sunt gata sĕ sĕvîrșéscă orĭ-ce crimă.

Trecênd la asasinatul profesorului Mihăileanu, procurorul general espune faptele și doveḑile, conchiḑend, că odiósa crimă a fost concepută și pusă la cale de comitetul din Sofia, după arătările comitetului din Bucurescĭ și apoi executată de Stoian Dimitroff, după-ce acesta mai servise ca sĕ se comunice cu deținuții din Văcărescĭ.

Nu mai rĕmâne îndoială de acéstă complicitate, cum și de complicitatea lui Alexoff și Peteff, din carĭ unul a pus la disposiția criminalului mijlócele materiale, ér celălalt i-a întreținut focul pentru a comite crima.

D. procuror general arată apoi causa pentru care a fost omorît Mihăileanu și cum s'a decis Dimitroff ca sĕ'l ucidă.

Nu citirea articolelor din „Peninsla Balcanică" a îndemnat pe Dimitroff sĕ comiță crima, — căcĭ dându-i-se sĕ cetéscă acest diar, ucigașul nu putea ceti și pricepe nimic — ci acel Iconomoff, trimis de comitet pentru-ca sĕ rĕpună pe Mihăileanu.

Iconomoff fiind expulsat atuncĭ, Dimitroff sĕ duce el singur la Troleff în Rusciuc, apoi la Sofia, ca sĕ se presinte comitetului și sĕ-ĭ spue, că dênsul s'a însărcinat cu esecutarea lui Mihaileanu.

Dimitroff a declarat la instrucție că, întors dela Sofia, a cerut dela Peteff adresa lui Mihăileanu. Peteff ḑice, că nu scie și-l trimite la Spiru Alexoff. Acesta 'l trimite la Fachiroff, ér Fachiroff la Burlacoff.

După ce a fost arătat Mihăileanu la cafeneaua Macedonia. Alexoff îĭ dă lui Dimitroff 2 lei sĕ repare revolverul, și după reparare, tot îl încercă și-l spune lui Dimitroff, că e bun și se póte servi de revolver.

D. procuror general descrie modul cum si-a executat Dimitroff crima în nóptea de 22 Iulie, cum a pândit pe Mihaileanu, așteptându-l până la órele 12, cum a tras ca o féră sĕlbatică în Mihăileanu, atuncĭ când acesta avea alăturĭ pe soția sa și un copil.

Dimitroff, când a fost arestat, a declarat că ceĭ carĭ l'au ajutat aci la comiterea crimeĭ, sunt, pe lângă Alexoff și Peteff, și Bosneacoff.

Alexoff a mărturisit fără nicĭ o violență, că a dat banĭ sĕ repare revolverul, că a ajutat pe Dimitroff, dér a adăogat, că a făcut-o de frica comitetului, de frica toporului lui Sarafoff.

Nu era numai frica, ce avea de comitet care l'a îndemnat pe Alexoff, ci istețimea lui. Voia sĕ se recomande și el și într'o ḑi sĕ-șĭ céră recompensa.

La Alexoff s'au găsit 11 scrisorĭ fórte importante, grație deșteptăciuneĭ d-lui judecător de instrucție.

O scrisóre a lui Iconomoff, trimisul comitetului, către Carambuloff în închisóre, cerênd informațiunĭ de cum stau, și ce face nemernicul de Trifanoff și altele, probézĕ legăturile dintre comitetul din Sofia și arestații criminalĭ.

Prin alte două scrisorĭ Miteff și Christu Carambuloff rĕspund din închisóre lui Iconomoff. Se plângeau aceștĭ doi, că pricina pentru care nu se póte comite crima în contra lui Trifanoff, e, că toțĭ ceilalțĭ acusațĭ sunt ómenĭ slabĭ, ómenĭ de nimic și décă ar fi fost numai doi, trei, de mult s'ar fi făcut.

Din alte două scrisorĭ cifrate resultă, că s'a discutat între arestații și cei de afară, cum sĕ se omóre Trifanoff, cu bombă séu cu otravă. S'a decis sĕ se omóre cu otravă și până și otrava tot la Alexoff s'a găsit.

Fața cu asemenea probe, mai rĕmâne vre-o îndoială, că cei trei acusațĭ: Dimitroff, Alexoff și Peteff sunt vinovațĭ? (Alexoff plânge).

„Plângĭ, îi ḑice d-l procuror general, dér étă și alte probe, carĭ arată vinovăția ta, étă scrisorile trimise în temniță lui Dimitroff, rugându-te de acesta, ca sĕ ḑică, că tu nu eștĭ vinovat, că îi vei trimite în fiă-care lună un ajutor de 15 lei, că cei 2 lei n'au fost dațĭ pentru repararea revolverului, ci pentru hrană", etc. etc.

D-l procuror-general cere o suspendare, pentru-că va trata acum despre complot și va întra în altă ordine de idei.

Ședința se suspendă la órele 5.

*

La redeschidere d-l procuror-general îșĭ continuă rechisitoriul.

Inainte de-a vorbi de cea mai odiósă din crimele comitetului, **complotul contra M. S. Regelui**, spune, că se simte dator de a insista asupra încercărilor de spargere dela Stefanoff, pentru care s'a dat 16 lei lui Bosniacoff, ca sĕ-șĭ cumpere chei false, spargerea dela d-na Hagi Velicu, căcĭ și Stefanoff și Velicu erau persóne cu dare de mână.

Acestea sunt mijlócele, prin care Sarafoff vrea sĕ-șĭ umplă punga. Un alt imoral și necinstit mijloc este împrumutul forțat, cu obligațiunile, care se vor achita, „după dobêndirea autonomiei Macedoniei".

D-l procuror-general Ciocârdia vorbesce despre încercarea de a-se suprima Stoiloff a cărui soție era rîvnită de Spiru Alexoff.

Cetesce scrisorĭ: ale lui Troleff către Iconomoff, și Stoiloff către Alexoff, și din care reiese, că Alexoff intervenise la comitet, pentru a-se scăpa de Stoiloff, care-l gena, și că comitetul prin Covaceff se oferea la acésta.

Vorbiam de-o crimă mare: *este adevĕrat, că comitetul din Sofia hotărîse mórtea M. S. Regelui.*

---

cetesce cu glas tare fabula lui Asachi, legând ultimul vers de numele iscălit sub el. Sfîrșitul poesiei e:

Dér pe când dênșiĭ se ceartă
Nesciind cum sĕ-l împartă
Vine al treilea tâlhar
Și le fură pe măgar

George Asachi.

Foiletónele gazetelor sunt mai ales, un vecĭnic isvor de caraghioslîcurĭ. Fórte des veḑĭ câte un foileton sfîrșindu-se: „Atuncĭ contele se ridică grav și ḑise: Va urma". („Albina".)

Scaiul.

Legendă.

Precum am auḑit'o așa vi-o și spun; ascultațĭ dér, că de frumósă ce e, n'o vețĭ uita nici-odată.

Ci-că unui împĕrat îi murise soția și-i rĕmase dela ea un copil ce încă sugea la pept. Mare întristare în sufletul și curtea împĕratului cu perderea împĕrătesei, pe care a iubit'o mai mult ca sufletul sĕu, dér și mai mare supĕrare începù a-i topi inima, când vĕḑù că băiatul nu voia sĕ sugă dela nicĭ o doică din câte i-se aduceau.

Voiŭ perde puișorul meu din causă de fóme, îșĭ ḑicea împĕratul din când în cênd răpit de durere.

— „Sĕ n'ai témă!" îi șopti o bĕtrênă ce întrà la împĕrat. „O sĕ-țĭ scap eu fiiul din gura morții, dér sĕ scii, că asta numai așa o pot face, décă te vei însura din nou și vei lua pe cine ți-oiŭ spune eu.

Impĕratul se uită la ea cu fruntea încruntată și-i ḑise scurt: „Țĭ-am spus, că mai mult nu mĕ 'nsor; iubirea ce-o avusem față de fosta mea soție nu-mĭ iértă sĕ jur credință alteia".

— „Atuncĭ singur vei purta vina morții fiiului!"

Impĕratul se cutremurà, ar mai fi voit sĕ-șĭ piérdă împĕrăția, decât sĕ-șĭ piérdă fiiul.

— „Fiă dér, voiu face-o asta, numai fiiul sĕ-mĭ trăéscă. Dér sĕ scìi, că de s'ar întêmpla sĕ-mĭ perd puișorul, capul tĕu și al ei n'ar mai sta unde stă".

La câte-va ḑile împĕratul nu mai era vĕduv. Cu cine și de unde îșĭ câtigà alésa, numai baba Fira, măéstra cea vestită ar fi sciut s'o spună.

După cununiă împĕratul nu dete față cu noua sa soție trei lunĭ de ḑile, căcĭ grijile cu treburile țĕrei, resvrĕtindu-se în contra două împĕrății vecine, îi dĕdeau multe de gândit. După trei lunĭ totușĭ se duse împĕratul la casa soției sale, căcĭ nu mai putè răbda dorul copilului, pe care de atâta timp nu-l vĕḑuse. Copilul era mândru cu obrajĭ butrucașĭ și grăsulii, pe carĭ se îngânau crinĭ și trandafirĭ; sănĕtos și blând ca un mielușel, încât nimenĭ nu-i auḑia plânsul. Impĕratul nu putea sĕ crédă ochilor când îl vĕḑu. „Cum l'ai ținut și cum l'ai hrănit", întrebà împĕratul încântat de frumsețа lui.

Cu dulcéță dela florĭ
Cu rouă mândră din ḑorĭ,
Cu zîmbirĭ,
Cu dulcĭ ochirĭ,
Cu mai multe îngrijirĭ.

Așa rĕspunse ea sărutând obrăjorii băiatului. Impĕratul drept recunoscință, o invità la drépta sa, îmbiind loc pe scaunul împĕrătesc.

*

Au trecut doi anĭ și 'n asta vreme multe tóte s'au întêmplat în lume. Copilașul împĕratului umbla și vorbea, ér sfetnicii țĕrii îl alese moștenitor și așa după mórtea tatălui sĕu putè sĕ urmeze el în scaunul domniei.

Dér trecù timp cât trecù și împĕrătésa, fiind-că avea și ea un copil, începù pe încetul sĕ se înstrĕineze de copilul soțului ei, căcĭ dorința se născuse ca copilul ei sĕ moștenéscă împĕrăția.

Impĕratul era dus la bătaiă și era vorba, că în șépte anĭ nu va veni acasă.

Impĕrătésa vĕḑêndu-se singură, stăpână peste țéră și peste curtea împĕrătéscă, pe micul copil începù a-l chinui cu fómea și în fel de fel, numai se-i stîngă pe încetul viața, așa pe când va veni tatăl copilului acasă, sĕ nu-l afle în viéță. Dér pe lângă tóte chinurile ce avea sĕ sufere, copilul crescea și se întăria, căcĭ de mânca odată numai în ḑi, mâncarea prindea de el și-i da putere.

*

Era o iérnă grea și un ger cumplit, încât crepau copacii și înghețau în cuiburĭ vrăbiile. Fiul împĕratului rĕmas dela buna sa mamă dintâiŭ, era deja de șése anĭ. Mașterа încercase câte tóte sĕ-l nimicéscă dér nu i-a ajutat Dumneḑeu.

Ne-am întrebat, când am descoperit hotărîrea de a-se ucide Trifanoff, de ce numai-decât atâta stăruinţă pentru asta, căcî nu trădarea complicilor din crima Fitowsky, care erau tot descoperiţî, lucru, ce se scia la Sofia, putea să fiă un motiv. Ne-am gândit, că trebue să fiă alt-ceva.

D-l procuror-general dă cetire scrisórei lui Sarafoff, prin care se vorbesce de *principalul scop* şi se dau instrucţiunî în acéstă privinţă. Trifanoff ne-a mărturisit, că principalul scop era *asasinarea M. S Regelui.*

D-l Ciocârdia dă cetire protocolului, în care se vorbesce de marele secret. Cetesce de-asemenea declaraţiile făcute de Trifanoff în privinţa complotului, de a-se ucide M. S. Regele.

Odată în stăpânirea acestui mister. trebuia să căutăm pe asasinî. Dintre ei aveam numai pe Bogdanoff.

Atuncî Bogdanoff a mărturisit, se vede, că nu era instruit ca acum.

Cetesce declaraţiile făcute de Bogdanoff la instrucţiă, în care mărturisesce esistenţa complotului.

De unde am luat noi aceste amĕnunte? Aveam vre-o trebuinţă d'a fabrica aceste fapte? Dér óre nu putem dovedi esistenţa acestui complot şi cu alte probe? Ba da. sunt declaraţiile lui Cristu Karambulcff şi Nicola Miteff.

Karambuloff şi Bogdanoff sunt ómenî, carî se conosc din copilăriă. Cum ar fi false mărturisirile lor?

Şi mai avem alte probe. Declaraţiile lui Trifanoff în privinţa scenei din casa căpitanului Troleff, în care s'a spus, că prin bombă se va comite atentatul.

Bogdanoff cu Pop-Arsoff şi Bosniacoff au luat un pumnal şi un revolver din masa lui Trifanoff când acesta lipsea de acasă. Ei au pândit pe cheiul Dâmboviţei pe M. S. Regele.

Pentru ca complotul să fiă pedepsit nu secere, ca la alte delicte şi crime, un început de esecutare. E destul să fi conceput crima. Bosneacoff şi Pop-Arsoff au făcut ceva mai mult decât a concepe, prin acea că într'o di au pândit pe Regele pe cheiul Dîmboviţeî.

In socotelile comitetului din Bucurescî se vĕd la acea epocă, trecute între cheltuelî, sume pentru cumpărare de arme şi pentru scóterea de paşapórte lui Bosniacoff ţi Pop Arsoff.

Pentru-ce trebuiau arme la acea epocă? Şi pentru ce paşapórte? Ce altă crimă să comită? Şi acele paşapórte pentru cei însărcinaţî cu omorîrea Regelui, de ce trebuiau atuncî?

Ca ultimă probă este scrisórea cifrată dela comitetul suprem din Sofia şi pe care am descifrat'o cu ajutorul alfabetului dat de Miteff, — care la început refusase, spunênd, că nu vrea să fie trădător de neam.

D. procuror-general dă citire încă odată şi scisórei scrise (din închisóre) pe hârtie de ţigară a lui Miteff către comitetul din Sofia. In acéstă scrisóre se vorbesce de tóte amĕnuntele complotului şi crimei.

Şi atuncî cum au putut acusaţii să aibă îndrăsnéla d'a spune, că judecătorul de instrucţiă le-a smuls declaraţiile prin teróre?

Am terminat, d-lor juraţî. Sunt cu inima înpăcată că n'am adus pe banca acusaţilor nicî un nevinovat.

Toţî sunt vinovaţî. Voiŭ mai adauge încă un cuvênt: acela, că sunt mâhnit d'a vedé un element de discordie între noi şi poporul vecin de pe urma acestuî proces.

Ne desparte o frontieră frumósă, Dunărea, şi a'şî sfătui pe poporul bulgar să nu transforme Dunărea în ghiaţă pentru totd'a-una. (Aplause în sală).

Condamnarea asasinilor bulgarî.

Joi séra s'a încheiat marele proces şi s'a adus verdictul şi sentinţa contra celor 9 acusaţî presenţî, precum şi sentinţa celor 13 acusaţî, carî nu s'au presentat şi se află în Bulgaria. Ei au fost judecaţî în contumacie (în lipsă).

După-ce preşedintele *Giuvaru* declară desbaterile închise şi făcŭ resumatul, s'au pus cestiunile juraţilor pentru fiă-care din acusaţî. Pentru Boiciu *Ilieff* 3 cestiunî: décă în nóptea de 1 Ianuarie 1900 a comis cu voinţă omuciderea asupra lui Kiril Fitowsky? décă a premeditat crima? décă a pândit? Pentru Nicola *Miteff* o cestiune: ajutat'a pe Boiciu Ilieff la faptele, carî au pregătit séu înlesnit crima? Pentru Mitu *Stoiceff*, Christu *Karambuloff*, Alex. *Trifanoff* aceeaşî cestiune.

Pentru Stoian *Dumitroff* 4 cestiunî: e culpabil, că în nóptea de 22 Iulie 1900 a comis cu voinţă omucidere asupra lui Stefan Mihăileanu? a premeditat crima, a pândit? avea 20 de anî împliniţî la comiterea crimei?

Pentru Spiru *Alexoff*: décă a ajutat cu banî la repararea revolverului cu care Dimitroff a ucis pe Mihăileanu?; şi pentru Achim *Peteff*: décă prin darurî, promisiunî, abus de autoritate, uneltirî culpabile, a îndemnat pe Dimitroff la comiterea crimei?

Pentru Nicola *Bogdanoff* 2 cestiunî: e culpabil, că prin consfătuire s'a pornit un atentat în contra vieţii M. S. Regelui Carol? Acest act de consfătuire a fost urmat de un început de pregătire séu de esecutare.

Juraţii se retrag şi întră în deliberare.

Verdictul.

La órele 7 juriul întră în sală.

Primul jurat d. Victor *Babeş* dă cetire verdictului:

Pe onóre şi pe consciinţa mea, înaintea lui Dumnedeu şi a ómenilor declaraţiunea comisiei juraţilor, cu majoritate de voturî este:

Da! e vinovat, fără circumstanţe uşurătóre: pentru Boiciu Ilieff, pentru Nicola Miteff, pentru Mitu Stoiceff şi pentru Christu Karambuloff. Afirmativ (da) cu circumstanţe uşurătóre pentru minorul Alexandru Trifanoff. Afirmativ la tóte cestiunile pentru Stoian Dumitroff. Afirmativ fără circumstanţe uşurătóre pentru Spiru Alexoff. Afirmativ cu circumstanţe uşurătóre pentru Achim Peteff. Afirmativ fără circumstanţe uşurătóre pentru Nicola Bogdanoff dis Hagiu.

Policrat, advocatul d-nei Mihăileanu cere 100,000 lei despăgubire.

Sentinţa.

Preşedintele D. Giuvaru pronunţă următórea sentinţă a Curţii:

Condamnă pe Boiciu Ilieff la muncă silnică pe viaţă; pe Nicola Miteff la 20 anî muncă silnică; pe Mitu Stoiceff la 20 anî muncă silnică; pe Hristu Carambuloff la 7 anî muncă silnică; pe Alexandru Trifanoff la 2 anî închisóre; pe Stoian Dumitroff la muncă silnică pe viaţă; pe Spiru Alexoff la 20 anî muncă silnică; pe Achim Peteff la 5 anî reclusiune şi pe Nicola Bogdanoff (dis Hagiu) la 10 anî detenţiune.

Mai sunt condamnaţî la 10,000 Lei despăgubirî către d-na Mihăileanu, acusaţiî Dimitroff, Alexoff şi Peteff.

Condamnare în contumacie.

Curtea, fără juraţî, judecând în lipsă pe acusaţii aflaţî în Bulgaria, pronunţă următórea sentinţă:

Condamnă pe *Gheorghe Teodoroff* la 20 anî muncă silnică, pe *Marcu Bosneacoff* la 20 anî muncă silnică, pe *Anghel Pop-Arsoff* la 20 anî muncă silnică, pe *Coti Zamfiroff* la 20 anî muncă silnică, pe *Traiciu Svetcoff* la 20 anî muncă silnică, pe **Dimitrie Iconomoff la muncă silnică pe viaţă**, pe **D. Davidoff la muncă silnică pe viaţă**, pe căpitan *Troleff* la 20 anî muncă silnică, pe *A. Burlacoff* la 20 anî muncă silnică, pe **Boris Sarafoff la muncă silnică pe viaţă**, pe **Gheorghe Petroff la muncă silnică pe viaţă**, pe **Vladimir Covaceff la muncă silnică pe viaţă** şi pe locotenentul **Ivan Stoianoff la muncă silnică pe viaţă**

Au mai fost condamnaţî la *10,000 Lei despăgubirî* acusaţii *Boris Sarafoff* şi ceilalţî acusaţî de crima în contra lui Mihăileanu.

Krüger în Marsilia.

Joi înainte de amiadî *Krüger*, preşedintele Transvaalului, a sosit pe vaporul „Gelderland" în Marsilia.

Pe cheiul portului se afla o enormă mulţime de lume, numĕróse deputaţiunî şi societatea veteranilor francesî cu drapele. La ora 10 un comisar de poliţiă a înscinţat mulţimea, că preşedintele Krüger va debarca către amiadî. Intr'adevĕr, înainte de 12 óre bĕtrânul preşedinte, însoţit de miniştri sĕi, carî îi eşiseră înainte pe largul mării cu şalupe, s'a coborît într'o şalupă şi a debarcat pe uscat. Când Krüger a călcat pe pămênt frances, musica a cântat imnul transvaalian şi *Thourel*, preşedintele comitetului marsiliez şi *Pauliat*, preşedintele comitetului central din Paris, i-au presentat urările de bună venire.

Scurt dup'aceea s'a format cortegiul cu tóte asociaţiile, carî au însoţit pe Krüger la hotel „Noailles". In tot parcursul Krüger a fost obiectul celor mai entusiaste ovaţiunî, multe florî se aruncară din ferestri în trăsura preşedintelui.

Inainte de a porni cortegiul, *Thourel* l'a bineventat în limba francesă printr'o vorbire, în care a sĕrbătorit pe Krüger ca pe representantul luptei măreţe şi eroice pentru libertate.

La vorbirea acésta *Krüger* a rĕspuns în limba olandesă. El mulţumi mai întâiŭ guvernului frances pentru numĕrósele dovedî de interesare faţă de causa Burilor şi dise, că e fericit, că a putut păşi pe pămêntul Franciei, ţéra libertăţilor, pe care pămênt *se simte liber.* „Deşi sunt în doliu, totuşî primesc bucuros manifestaţiunile, D-vóstre, fiind-că ele esprimă simpatiile faţă de poporul meu. Simpatia D-vóstră a fost provocată de grelele şi numĕrósele încercărî, prin carî a trecut bietul meu popor" Continuând Krüger, dise că orî cât se ridică Englesii contra Burilor, aceştia *nu se vor da* şi *vor lupta din tóte puterile până la ultima picătură de sânge pentru patria* şi *neatârnare.* „Vĕ declar, că republicele sudafricane *vor lupta mai departe* pentru independenţa lor, chiar şi atuncî, décă în lupta acésta vor trebui să se prăpădéscă toţî Burii cu femei şi copii cu tot".

După amiadî la 2 óre Krüger a primit diferitele delegaţiunî, carî i-au presentat adrese de salutare, între carî una a departamentului Marsiliei. Din tóte părţile lumii Krüger a primit mii de telegrame şi adrese de omagiu.

Krüger a adresat din Marsilia o telegramă preşedintelui Franciei *Loubet*, în care îl salută şi-i mulţumesce pentru interesul cu care guvernul şi Francia s'au purtat faţă de causa Burilor.

SCIRILE DILEI.

— 11 (24) Noemvrie.

O nouă reuniune de înmormêntare română. In comuna Sâmbăta-superióră, după cum împărtăşesce învĕţătorul de acolo d-l Chirion Adămoi, încă s'a pus la cale înfiinţarea unei reuniunî de înmormêntare. S'au înscris până acum peste 300 de membri. Adunarea s'a constituit fiind ales paroch Ioan Pop preşedinte, d-l Spiridon Mârdan de asemenea paroch cassar, învĕţătorul amintit mai sus secretar; ca membri în comitet: Nic. Ispas colector,

---

„Sĕ mai încep odată, îşî dise ea, ér décă nicî asta nu mi-a duce îndeplinire voia, am sĕ mĕ nimicesc eu şi copilul meu".

„Mămuţă, ce sĕ fac, sĕ fiu odată şi eu bun ca fratele meu mai mic, căcî atât de mult a-şî dori ca şi cu a mea purtare sĕ fi mulţămită? dise copilaşul împĕratului odată maşterei ei, după-ce nicî el singur nu mai scia ce sĕ facă, sĕ nu mai capete atâta amar de bătae dela ea.

— „Sĕ te ducî în muntele din dosul palatului nostru, şi de acolo sĕ-mî aducî un buchet de viorele, unul de trandafirî şi unul de gheorghine, şi atuncî vei fi şi tu bun ca fratele tĕu", dise ea.

— E bine, rĕspunse el, dér de unde sĕ fiă acolo florî, când aicî jos e atât de frig, încât şi cânii se trag în casă.

— „Acolo e cald", dise ea, „de vrei sĕ fiî bun, te du, ér fără de florî sĕ nu vii, căcî atuncî te omor ca pe un puiŭ de năpârcă".

Copilaşul îşî îmbrăcà o hainuţă slabă ce-o avea, îşî luà o bucată de pâne uscată în mână şi plecà. Impĕrătésa încă odată strigà în urma lui, sĕ nu vină fără florî, că-l omóră!

Mĕi fraţî! grăi moş Gerariu către cei unspre-dece fraţî ai lui, adî ne vine un óspe mare, un fiiu de împĕrat, de aceea, grijiţî bine, ca sĕ ne arătăm, că şi noi scim ce e omenia şi cinstea, sĕ-i presărăm calea cu florî, prin tufarî sĕ cânte privighetorî, pe cer sĕ fie sóre, pe pămênt nicî căldură, nicî rĕcóre.

Bine, diseră ceialalţî, carî pentru lumea asta nu i-ar fi călcat cuvêntul, şi numai decât se făcŭ o vreme mândră, — mândră, Dómne, ca cea mai mândră primăvéră.

Germănariul, Florarul, Cireşerul, Măsălarul şi Răpciunile, care de care se întreceau, ca sĕ rĕsară cele mai frumóse florî din pămênt.

Ajungênd copilul împĕratului la ei se şterse de sudorî pe frunte şi apoi le dete bineţă.

— Bine-ai venit! diseră întîmpinătorii celor douĕ-spre-dece lunî.

Copilul împĕratului luat de glumitorul Prier în braţe, fŭ aşedat în scaunul veselului şi frumosului Florariu.

Zîmbitorul Cirişeriu îl îmbià cu cireşe; Cuptor cu cócăze; Răpciunile cu pere, mere şi nucî, ér şăgalnicul Brumărel cu strugurî şi cu vin dulce. Copilaşul se afla fórte bine între ei, că de bunî gospodarî a dat.

Impĕrătésa vĕdênd, că ce vreme căldurósă s'a făcut, îşî rumpea unghiile, şi se bătea cu capul de păreţî; ba de nu se mângăia cu gândul, că copilul va rĕtăcì pe unde-va şi nu va mai sci venì acasă, doră o fi şi înebunit.

La douĕ dile copilul cu florî la căciulă şi cŭ buchete de viorele, trandafirî şi gheorghinî în mână întră zîmbind la maştera sa în odaiă.

Maştera făcêndu-se a fi îndestulită şi mulţămită cu el, îl întrebà cum a umblat şi că ce a vĕdut pe acolo.

Copilul îi spuse tóte, cum pe-acolo sunt florî de tot felul, póme, strugurî şi lume mai bună, ca aicî jos.

*

Încă în diua aceea plecà şi împĕrătésa la munte, căcî gândea ea, că, décă acolo e aşa lume bună, îşî va zidì pe vêrful muntelui un palat şi va petrece acolo dilele cele uriciόse ale iernei.

Ea mergea cu copilul ei, pe care îl ţinea de mână, ér înaintea lor se ducea copilul împĕratului, care le arăta calea.

Când plecară era sóre şi nicî urmă de nor pe ceriu, dér când ajunseră la încingĕtórea muntelui, din dĕrĕtul lor începŭ a ninge şi a sufla un viscol, încât îţî lăcrimau ochiî. Dela o vreme îi apucà zăpada şi viscolul şi pe dinainte.

Impĕrătésa, ca nu cumva sĕ-i îngheţe copilul, desbrăcà rênd pe rênd hainele de pe copilul împĕratului şi le punea pe copilul ei. Intr'aceste de departe de către fruntea muntelui se vĕdură douĕ chipurî de ómenî, carî se apropiau către ei.

Unul era un moşneag, celalalt un june.

Cel bĕtrân, care venea pe partea, pe care mergea împĕrătésa, da tot sloieţî de ghiaţă pe gură şi pe nas; junele, care venea pe partea pe care mergea fiiul împĕratului, sufla din gură un vênt cald, binefăcĕtor. Impĕrătésa şi copilul ei erau de jumĕtate îngheţaţî, ér copilul împĕratului nicî habar n'avea de ger.

Peste un cés de vreme se întêlnesc.

Omul cel bĕtrân era Gerariu, ér tînĕrul era Florariu.

— Aci eştî tu, fata dracului? întrĕbă bĕtrânul de împĕrătésa, care, mé rog D-vóstre, era cea mai mică fată a dracului.

— Aci, moşnégule, dér cum o mai poţî duce în lumea asta rea.

— Bine, respunse moşnégul, numai de una nu-mî place, şi-anume, că în vremea cât eu stăpânesc natura, cele ce slujesc tatălui tĕu, fărmecĕtórele şi vrăjitórele

Nic. Bota primar, Laurente Cocan comerciant, Sam. Petroiŭ, Nic. Ionascu asesor, Nic. Grama asesor, Dum. Cocan primar, Dum. Dobria epitrop, Ios. Hasiu epitrop, Nic. Begu, G. Cordia și I. B. Dobrea. Ca membri suplenițĭ Dion. Comșa și Nic. M. Antinie, ér ca portărel s'a ales D. Z. Ciocan. Acéstă reuniune mai are lipsă de întărirea statutelor, ceea ce însĕ va urma peste câteva lunĭ. Ea are sĕ mulțăméscă înființarea în parte însemnată Reuniunei de înmormêntare din Orăștiă, dându-i povețe și ajutor.

Serata literară-musicală dela Oradea-mare din 3 (16) Nov. a reușit bine și s'au întrunit, cum aflăm din „Familia“, aprópe tóte familiile românescĭ din acel oraș, ba și din provinciă. Serata a început cu un concert declamatoric-musical al căruĭ program a constat din 9 puncte, dintre carĭ cuvêntul de deschidere fŭ rostit de d-l *N. Porumb* și a făcut bună impresiune, ér din concert a reușit cu deosebire orchestra „Potpouri românesc“, de Iacob *Mureșianu*, ér corul cu „Sună buciumul“ de I. *Simonescu*. Monologul predat de V. Mercea „Vlăduțul mamii“ a produs mult haz. După concert a urmat un dans. Vinerĭ a urmat a 4-a serată de dans, spune fóia amintită.

Capela română din Budapesta se va sfinți și inaugura mâne Dumineca în Noemvrie n. Actul sfințirei se va îndeplini prin P. S. S. Episcopul Iosif Goldiș din Arad.

Nou doctor în medicină. D-l Aurel *Iustian* din Sâmpetrul de câmpiă a depus în 10 Nov. n. doctoratul în medicină la universitatea din Clușiŭ.

Un advocat defraudator. A pățit'o advocatul „patriot“ *Benkő* Károly din Kis-Czel, cum o pățesc de atâtea-orĭ și alțĭ cumetri de ai lui. După o telegramă a lui „Egyetértés“, presentându-se el de curênd la o pertractare înaintea judecătoriei de cerc, sosind pe neașteptate o telegramă dela procurorul din Sâmbăta (Szombathely) Benkö numai decât fŭ însgardat și pus de-o-camdată la umbră în închisórea judecătoriei. Advocatul Benkö e pus sub acusațiune pentru mai multe *înșelătorii marĭ* și *falsificărĭ de documente*.

Cununii. D-l *Ioan Comșa Baiu* și D-ra *Elena Nicodim Dan* se vor cununa mâne Dumineca, 12 (25) Noemvrie în biserica Sf. Nicolae din Zêrnescĭ.

— *Iosif Comanescu*, absolvent de teologiă și D-ra *Luisa Aldica* îșĭ anunță cununia, ce se va sĕvêrși în 12 (25) Nov., în biserica gr. or din Zêrnescĭ.

O crimă a beției. Un funcționar comercial Arthur Harry din Londra, tînĕr încă, căduse la patima beției; adesea el se întorcea acasă beat mort, și atuncĭ îșĭ amenința femeia orĭ o snopea în bătăi. Deunădĭ, rĕu înfuriat în urma unei beții strașnice, el luà un revolver încărcat și dise pe un ton dramatic nevestei sale: „A venit timpul ca sĕ murim amêndoi!“ Și nefericita, care sta culcată în pat, voind sĕ sară în jos și sĕ scape de furia sa, dênsul trase asupra ei două focurĭ de revolver, rănind'o la braț și la umĕr. Din fericire, înaintea ferestei camerei lor se afla un mic acoperiș unde ea isbutì sĕ se refugieze, aprópe gólă și pierdênd sânge mult. Pe când ea strigà ajutor, biata femeie audì alte detunăturĭ venind din cameră. Arthur îșĭ trase un glonț în cap și murì. Starea femeei e gravă.

Avis pentru dame. *Colecțiă de mostre* pentru stofe numai moderne, de calitatea cea mai fină, noutățĭ englesescĭ și franțuzescĭ de esemplu Homespun, Taylor-Mode, Matlase, etc. trimite gratis și franco Firma Weiner Mátyás, Budapesta VI Andrássy ut 3.

Bombónele lui Rethi Veronica (Pemete) sunt mijlocul cel mai cu efect contra tusei, răgușelei. Scrisorĭ de recunoscință dovedesc, că aceste bombóne în urma conținutului lor plăcut au folosit celor ce le au întrebuințat. Se póte cumpăra în tot locul un carton cu 60 banĭ, și la producentul Béla Rethi în B.-Csaba, care trimite franco 5 cartóne, pentru 3 coróne.

Din tractul Biei.

On. Redacțiune! Permitețĭ sĕ Vĕ comunic în cele de mai jos decursul adunărei despărțĕmêntului Biei al „Reuniunei învĕțătorilor gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș“, ce s'a ținut în Pănade în 10 l. c.

Au participat la adunare 15 învĕțătorĭ. Tractul Biei cu al D.-St.-Mărtinului sunt filiate, representat acest din urmă prin unul. (sic! Red.) Absențe nicĭ motivate, nicĭ nemotivate nu s'au făcut. Cum se póte esplica óre absența d-lui învĕțător Velicea din Făget; dela 3 adunărĭ nicĭ la una? Sĕ o numim indolență? — (Prea puțin. — Red.) Participarea M. On. D-n protopop Horșa ne-a impresionat plăcut, cu atât mai vêrtos, că nu întrelasă nicĭ o ocasiune unde e vorba de cultivarea și bunăstarea nóstră, a învĕțătorilor. Dintre d-nii preoțĭ, regret, puțin interes, numai 3, d-l Săbăduș preot local, escepțiă în privința asta face d-l preot Lita din Iclod și d-l Smigelski preot în Sâncel, carĭ și ca membri ordinarĭ prin povețele și sfaturile dênșilor bine chibzuite ridică mult prestigiul despărțĕmêntului. Nu a lipsit nicĭ harnicul și zelosul notar din loc Simon Grigoriu, pre cum și administratorul domeniului Basilitan, Ioan Marele din Sâncel, carĭ așa se vede, că-le zace la inimă înaintarea nóstră și pe terenul învĕțămêntului. Sincere mulțămite.

La 9 óre am participat în corpore la serviciul divin celebrând toțĭ trei d-nii preoțĭ. Cântările dela s. liturgiă le-a esecutat corul improvisionat al învĕțătorilor sub conducerea dibaciului cântăreț Todoran, învĕțător în Căpâlna de jos. După s. liturgiă ne-am presentat în școlă la prelegerea practică, „7 frațĭ și 7 bețe“, ținută de învĕțătorul local Nițu. I-a-șĭ recomanda d-lui învĕțător sĕ-șĭ însușéscă un metod mai bun, și mai practic, că chiar nu i-ar strica. Critică, în urma timpului înaintat, nu s'a ținut. A urmat cuvêntul de deschidere prin președintele despărțĕmêntului Teodor *Pănăzan* învĕțător în Sâncel, arătând în cuvinte bine alese scopul și însemnătatea reuniunilor nóstre, prin înmulțirea de cunoscințe didactice pedagogice ca factor cultural. A urmat disertația învĕțătorului *Todoran* despre învĕțămêntul în școla poporală, cu mulțămită se achită, laudă are.

Sĕ suspinde ședința pe 10 minute; după redeschidere se procede la incassarea taxelor, încassându-se dela membrii ajutătorĭ: Ioan Marele 5 cor. și dela d-l notar Simon 4 cor., în total 53 coróne. D-nii ajutătorĭ priméscă mulțămitele nóstre. Impărțindu-ni-se în ședință Regulamentul intern pentru despărțĕminte, l'am primit avênd a ne conforma în viitor paragrafilor lui.

A urmat alegerea comitetului pre un nou period de 1 an, anume: Președ. Pănăzanu și cu notarul Todoran realeșĭ, bibliotecar Ignat inv. în Spinĭ; cassar Petru Andrea înv. în Alecuș, delegațĭ pentru adunarea gen. Ioan Bărbat înv. secundar în Sâncel și Cornel Preancu înv. în Betlen Sân-Miclăuș, ér în comitetul central Maxim Blaga înv. în Vesĕuș.

La propunerĭ Maxim Blaga dice, că adunarea sĕ róge pe M. On. oficiu protopopesc, ca cu ocasiunea ținerei esamenelor, protopopul sĕ-șĭ alégă dintre învĕțătorii din tract 2, carĭ sĕ-l însoțéscă la esamene formând comisiă, sĕ ventilese succesele esaminelor în foile nóstre. Scopul propunĕtorului a fost, ca și pe calea asta sĕ se afirme învĕțătorii. Se încinge o discuțiă numai ca ea, că se nasce dușmăniă, ură, zizaniă etc., aicĭ îmĭ permit a dice: că unii dascălĭ din tractul Biei sunt minorenĭ și stau sub curatelă și mai prefer a ține și de aicĭ înainte forța lor didactică-pedagogică sub obroc și de ce? Sĕ lasă ca M. On. oficiu protopopesc sĕ controleze esamenele după praxa de până acum.

A doua propunere a amintitului propunĕtor e, că învĕțătorii ca factorĭ de educațiune poporală sunt interesațĭ de ședințele s. școlastic, de lipsele și neajunsurile lor și ale școlei, propune: ca pe basa §. 9 art. de lege XXVIII din 1876 învĕțătorul sĕ fie membru ordinar cu vot decisiv în s. școlastice. Aci érășĭ se încinge o discuțiă înfocată. Contra propunerei stă d-l preot Smigelski, care dice, că: învĕțătorul numai pe basa alegerei póte figura în s. școlastice, altcum nu. Și decide ca comitetul central sĕ róge pe Pr. Ven. Consistoriŭ Metropolitan sĕ clarifice cestiunea.

A treia propunere: d-l Smigelski propune, ca sĕ se formeze o reuniune de înmormêntare. Spre scopul acesta adunarea decide: sĕ se alégă câte 3 membri, atât dintre preoțĭ, cât și dintre învĕțătorĭ și la un sinod mixt de preoțĭ și învĕțătorĭ, comisiunea asta de 6 membri sĕ vină cu o propunere concretă.

La învitarea d-lui Demetriu Todoran, adunarea de primăvară se va ține în Căpâlna de jos.

Mulțămind presidiul participanților pentru interesul față de Reuniune, închide adunarea la 2 óre. Prândul a fost comun în școlă. S'au ținut mai multe toaste: pentru Escelența Sa Metropolitul Victor Mihalyi, pentru Revds. D-n protopop, preoțime și pentru prosperarea Reuniunei. La órele 6 am părăsit Pănadea, salutându-ne cu un: la revedere la Căpâlna de jos.

Unul din cei de față.

Sfințire de biserică.

Sĕcusigiŭ, 7 (20) Nov. 1900.

On. D-le Redactor! Dumineca în 5 (18) Nov. a. c. a fost o di de bucuriă sufletéscă pentru poporul gr. or. rom. din comuna Sĕcusigiu, căcĭ în acea di s'a făcut sfințirea bisericei renoite.

Ca delegat episcopesc a fost P. O. D-n Dr. Tr. Puticĭ, care a sosit Sâmbătă, fiind întîmpinat la gara din Pesac. In aceeașĭ di a cercetat lucrările bisericei prin d-l inginer Rozvan, în presența comitetului și a mai multor membri din sinodul parochial, fiind toțĭ deplin mulțămițĭ cu resultatul lucrărilor și luându-le cu aprobare la cunoscință..

Actul sfințirei s'a sĕvêrșit Dumineca în 5 (18) l. c. prin P. O. D. protopop tractual Dr. Tr. Puticĭ, asistat de d-nii preoțĭ localĭ, în presența mulțimei de popor din loc și din filia Munar, precum și a mai multor fruntașĭ din loc și din comunele învecinate.

La finea s. liturgii P. O. D. protopop, după ce a amintit, că din încredințarea și cu binecuvêntarea P. S. S. Episcopului diecesan, a venit sĕ sĕvêrșéscă sfințirea bisericei — a ținut o predică arătând însemnătatea actului, îndemnând poporul a cerceta biserica, a ține cu tăriă la credința strămoșéscă și a trăi în bună înțelegere, apoi împărtășì binecuvêntarea P. S. Sale d-lui Episcop și implora darul Duchului sfânt asupra tuturor.

La liturgiă a cântat corul plugarilor din loc.

După serviciul divin s'a dat un prând în ospitala casă a veneratului preot local C. Ișfanescu, unde n'au lipsit toastele îndatinate. P. O. D. protopop a toastat pentru P. S. Sa Episcopul. Veteranul preot local și stăpân al casei pentru d-l protop.; s'a mai toastat pentru stăpânul casei, pentru óspețĭ etc. Infrumsețarea bisericei din Secusigiu dovedesce pe deplin evlavia, sîrguința și vrednicia poporului drept-credincios din acéstă comună, căreia se cuvine cu drept laudă.

In fine avem sĕ fim mândri, că putem înregistra vrednicia și talentul unor bărbațĭ eșițĭ din sînul poporului român.

Măréța biserică gr. or. rom. din Secusigiu e obiectul admirațiunei din acest ținut, de când s'a reparat și împodobit de nou cu o pictură și sculptură esecutate cu multă artă de d-nii: Ioan Zaicu pictor academic, locuitor în Zsombolya și Nestor Bosioc cu fiiul sĕu Iosif, sculptorĭ diplomațĭ din Berlistye.

Atât pictura, cât și sculptura aurită sunt esecutate spre deplină mulțumire și cunoscință, cu mult gust estetic și pricepere de artă, ceea-ce servesce spre onóre harnicilor măestri, carĭ merită a fi recomandațĭ comunelor nóstre bisericescĭ carĭ intenționéză a-șĭ împodobi bisericile lor.

Dămian Sebeșanu,
învĕțător.

Literatură.

Pilde și sfaturĭ pentru popor. Sub acest titul a eșit de sub tipar în Tipografia „Aurora“ din Gherla o nouă carte scrisă de d-l *Ioan Pop Reteganu*, cunoscutul nostru scriitor poporal. Cartea conține 160 pag. în format 8^0 și conține vre-o 24 de scrierĭ, carĭ cuprind diferite învĕțăturĭ pentru trebuințele țĕranilor noștri: Se póte procura și dela Tipografia A. Mureșianu.

Din datinele Romanilor la înmormêntărĭ.

Dilele acestea s'a tipărit la Blașiŭ o cărticică scrisă de d-l canonic *Gavril Pop.* Ea conține 23 pag. și costă 30 banĭ (15 cr.) Titula cărții e: „*Datinele Romanilor la înmormêntărĭ în raport cu ale nóstre*“. Pentru-ca sĕ aibă și cetitorii numĕrului de Dumineca al „Gaz. Trans.“ o ideiă de obiceiurile străbunilor noștri, lăsăm sĕ urmeze aci următórele:

Décă muria cine-va, cei mai de aprópe ai lui se lăsau cu forța pe el și îl sărutau. Prin asta credeau, că-i vor prinde sufletul. După ce apoi părțile trupului disordinate prin lupta cu mórtea le puneau în ordine, îl strigau mai de multe-orĭ pe nume și décă strigarea era zadarnică se dicea: „*E gata!*“ (clamatum est.)

După acésta puneau mortul la pămênt (depositus) ceea ce însemna, că e mort. Apoi îl spălau cu apă caldă. Datina de a închide ochii mortului, de a-l pune la pămênt și de a-l spăla cu apă caldă a rĕmas și la noi.

Décă mortul după spălarea cu apă caldă nu se mai tredia, se considera pe deplin mort și atuncĭ se făcea arătare despre el în biserica „Deiței înmormêntării“ unde se purta catalogul despre cei morțĭ. De acolo se trimitea un servitor, care ungea cadavrul cu unt de lemn și cu alte arome, parte pentru ca sĕ se înblândéscă fața mortului, parte ca sĕ împedece putrediunea. Servitorul acesta se numia „Pollinctor“.

In biserica numitei deiței (Venus libitina) se aflau nisce servitorĭ, la carĭ le diceau „Libitinarĭ“ (Libitinarius) și carĭ se puteau asemĕna cu întreprindĕtorii de înmormêntărĭ din dilele nóstre. Ei vindeau acolo în biserică tot ce era de lipsă la înmormêntare, și țineau și personalul de lipsă la înmormêntare, precum: ungĕtorĭ, săpătorii mormêntului, femei conduse pentru a plânge mortul (care datină a rĕmas și la noi), carĭ ardeau cadavrul, carĭ pădiau mortul (custodes), famei carĭ împăcau pe dei (piatrices) prin un sacrificiu.

---

prea pe mulțĭ „scoșĭ din minte“, pe carĭ îi pórtă nóptea peste hotară, mĕ silesce sĕ-i ingheț și sĕ-i troenesc cu néuă. Pe semne și tu, rĕutăciós'o, ai voit sĕ facĭ mai alaltăierĭ cu acest copilaș așa, dér pica-șĭ tu în cursă, și ca tine până în vreme vor pica tóte măștihóiele cele rele, fiind și acele tóte fetele dracului.

Sfîrșindu-șĭ vorbele scóse din gură și din nărĭ un așa ger cumplit, încât îndată crepà inima în împĕrătésa și în copilul ei. Copilașul împĕratului avù noroc cu tînĕrul Florariu, care îl apărà cu căldura lui de frigul moșnégului Gerariu, cel-ce în mâuia lui înghețase și drumul pe unde avea sĕ trécă sórele.

*

La începutul primăverei, când împĕratul biruitor se reîntórse din lupta pe care o începuse înainte cu șepte anĭ, pe locul unde a înghețat împĕrătésa și copilul ei, a călcat într'un scaiŭ, care numai atuncĭ a fost rĕsărit din pămênt, adecă din trupul muierii sale precum se spune, și fiind-că de scaiul acela împĕratul a bolit vreme multă cu piciorul lui, scaiului până adĭ îi dic: Scaiul dracului de munte.

Chiuag, 1900 Nov. 1 st. n.

Antoniu Popp.

După ungere cadavrul bărbaţilor îl îmbrăcau în *toga*. Acésta era vestmêntul naţional şi de stat, care numai cetăţenii îl puteau purta, ér sclavii şi străinii nu. Cu acest vestmênt eşiau în public, la judecătorii, în teatru şi la jocurĭ.

Toga sta din o bucată de pănură de 8 coţĭ lungă, 4—5 coţĭ lată. Ea se arunca peste piept şi umĕrul stîng, apoi se ducea peste spate pe sub umĕrul drept şi apoi cu capĕtul încă odată se arunca peste umĕrul stîng. Dinainte forma un sîn (senu), în care se ţineau diverse lucrurĭ: batista şi altele.

Toga se purta în timp de pace, de aceea *cives togati* însemna cetăţenĭ în vestmênt de pace. Ea era de lână de colóre albă (Toga pura alba). Făceau şi togă de jumĕtate mĕtasă. Cei acusaţĭ şi cei ce jeli-au luau togă de lână întunecată sĕu văpsită negru. Togă de porfiră (Toga purpurea) purtau împĕraţii. Togă tivită cu o liniă de porfiră (Toga praetexta) purtau funcţionarii şi pruncii mai aleşĭ până ce luau toga cea bărbătéscă (Toga virilis). Togă înfrumseţată cu mai multe linii orisontalĭ de porfiră (Toga trabeata) purtau regii, călăreţii şi augurii. Togă brodată (Toga picta) purtau consulii triumfătorĭ.

Togă albită de către piuarĭ cu cretă până la strălucire, purtau cei ce competau la vre-un oficiu, de unde se şi numiau *candidaţĭ*, care cuvênt a rĕmas şi la noi. Cei ce erau oficialĭ, purtau togă netivită cu o liniă de porfiră.

Se 'nţelege, că cadavrul femeilor încă se îmbrăca în haina cea mai bună, însĕ se numea *stolă*. Acésta era un vestmênt principal al femeilor măritate. Era un vestmênt cu creţe, cu mânecĭ scurte, de alăturĭ spintecate şi ţinute la olaltă prin copcii. Se încingea sub pept aşa că forma un sîn din creţe. Décă nu se sufulca „stola“ se trăgea pe pămênt.

Mai e de observat, că mortului după ce se îmbrăca în hainele de mai sus, i-se punea un ban în gură spre a-l da luntraşului Charon (portitor) de óre-ce se credea, că acesta are sĕ trécă sufletele celor morţĭ peste rîul Stix pentru care mortul trebue sĕ plătéscă un ban de trecere cu naia (Datina de a pune mortului ban în gură a rĕaflă şi la noi.)

După acestea, se punea mortului o cunună pe cap şi-l aşedau pe un pat mortuar cu faţa spre uşă, dându i-se un păzitor. Datina acésta de a aseda mortul spre uşă a rĕmas şi le noi Românii de unde se dice: *„Vedé-te-aşĭ cu piciorele înainte“* ! (adecă mort.)

Inaintea casei, unde era mortul se punea arborele cipru (cipres), care era consacrat lui Pluto, deul infernului şi pentru că era semnul morţii şi al jalei, căcĭ precum ciprul décă se taiă odată, nu mai are viaţă, întocmai ca şi omul când i-se tae firul vieţii.

Une-orĭ în loc de cipres puneau şi Romanii înaintea casei mortului brad. De aceea se póte dice, că datina acésta esistă şi la Românĭ, căcĭ în unele locurĭ se pune şi la noi înaintea casei mortului un brad înfrumseţat cu florĭ, nucĭ, prune uscate.

După-ce mortul se aşeda astfel, se adunau némurile şi plângênd îşĭ smulgeau pĕrul şi îşĭ presurau capetele cu cenuşă.

Acum urméză înmormêntarea, care încă era împreunată cu ceremonii, ér după înmormêntare urmau alte ceremonii. Despre tóte acestea se află descrierĭ în broşură a d-lui canonic Gavril Pop, de care am amintit la început.

Cultivarea flórei sórelui.

Flórei sórelui îi priesce într'o temperatură, în care se cóce şi cucuruzul. Sufere cu succes căldurile şi secetele cele mai marĭ; din causa acésta se póte cultiva şi în ţinuturile, unde nu succed alte plante oleióse. Ĭi place pămêntul bogat de gunoire. O sĕmĕnăm tot-odată cu cucuruzul.

Flórea sórelui recere, ca pămêntul în care se sémĕnă sĕ fiă afund arat, bine şi mult gunoit. La îngrăşarea pămêntului sĕmĕnat cu flórea sórelui avem sĕ folosim gunoiŭ din grajd, turte de oleiŭ mĕrunţit, cât şi gunoiurĭ artificiale.

Acéstă plantă are sĕ fie sub durata desvoltării de douĕ-orĭ săpată, ba putem aduna şi pămênt lângă firele singuratice. Surceii de pe marginĭ sunt a se depărta, ca astfel înflorirea sĕ nu dureze până tómna târdiu şi fiind sĕminţele florilor întârdiate nicĭ aşa nu se coc.

Cu secerişul flórei sórelui n'avem sĕ ne grăbim, fiind-că sĕminţele conţin cu atât mai mult oleiŭ, cu cât se coc mai deplin. Cu ocasiunea secerişului tăiem cu un cuţit vêrfurile cu florĭ într'o temperatură caldă, şi depunêndu-le în coşărcĭ, se duc acasă.

Sĕminţele séu le trierăm, sĕu le scótem cu un băţ, şi aşa trecêndu-le prin un ciur, le întindem în magazin în straturĭ de 5—6 cm. de grose. Aicĭ avem sĕ le întórcem cu lopata şi cu sîrguinţă 5—6 sĕptămânĭ, ca sĕminţele sĕ nu se 'ncăldéscă, séu sĕ nu mucedéscă.

Caii şi galiţile se nutresc bine cu sĕminţele flórei sórelui, dér mai mult câştig avem când se face din ele uleu.

După ce grâul este fórte eftin şi astfel cultivarea lui nu aduce economului câştig destul, el e dator a căuta tóte mijlócele posibile, spre a valorisa cât mai bine productele pămêntului sĕu. Pentru ajungerea scopului acestuia e consult şi priincios a se cultiva cât mai multe plante de industriă, între carĭ în primul loc putem numi şi flórea sórelui.

Pe un jughĕr catastral (1000) se produc anual 12 hectolitre de sĕmînţă cu o greutate de circa 500 chilograme.

Frundele şi celelalte părţĭ mai fine le mănâncă cu gust caprele şi oile, codoriştele le folosim pentru foc, sĕu la facerea de gardurĭ, şi la scóterea potaşei din ele. Dintr'un jughĕr catastral putem scóte pe an un câştig aproximativ de 300—320 coróne.

Reghianul.

P O V E Ţ E.

Tinctură de vin. Pentru-ca sĕ se întăréscă dinţii, carĭ se mişcă şi a conserva bine gingiile se dă următorul sfat: se iau 4 grame ghindă, sare acră arsă şi must de porumbele câte 2 grame din fiă-care. Acestea se fierb la-olaltă într'o litră de vin roşu. Ele apoi se strĕcóră. In fie-care di sĕ se spele gura cu vinul acesta.

*

Locuinţe umede. Pentru-ca sĕ scim cu siguranţă, că o locuinţă este uscată séu nu, se recomandă următorul mijloc fórte practic şi uşor de împlinit: In locuinţa, care voim sĕ scim, că e uscată, punem o chilă de var ars, cât se póte mai prospĕt. Apoi se închid bine uşile şi ferestrile. După 24 de óre cântărim din nou varul şi, décă greutatea de acum întrece pe cea dintâiŭ, atuncĭ putem sci cu siguranţă, că locuinţa e umedă.

Axiome.

De treburile altuia când e sĕ în-
[grijescĭ,
Tu însu-ţĭ grijĭ de tine, sĕ nu te
[păgubescĭ.

*

Un scop *hotărît* tu de ai: de-acela
[de-i griji,
Orĭ cât departe-o fi el; — tu iute-l
[vei têlni.

*

Sîrguitor c'albina sĕ fie el tot omul,
Dintr'alt om pentr'aceea' sĕ nu-şĭ
[vîréscă acul.

*

Pĕrul cărunt, sbîrcele, — plugar
[de le-ar purta.
Sĕ le cinstescĭ pururea, c'aceea-i
[cinstea ta.

*

Nebunu-apucă pétra şi svîrle-o iute
['n lac;
Nicĭ el dobândă n'are, nicĭ pagubă
[celalt:
Nebun acel om este, care lucră
[de-aşa,
Folos nicĭ lui sĕ-şĭ facă, déră nicĭ
[altuia.

*

Décă trecut odată te vedĭ peste
[nĕcaz,
Uşor îţĭ adormĭ gândul: ce mai
[fac ceialalţĭ.

Din caietul lui: **Koevari.**

Calendarul sĕptĕmânei.

NOVEMBRE. are 30 dile. BRUMAR.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	12 † S. păr. Ioan	25 Catarina
Lunĭ.	13 † S. Ioan Crisos.	26 Conrad
Marţĭ	14 † Sf. apos. Filip	27 Virgil
Merc.	15 S. m. Gurie Sam.	28 Rufus
Joi	16 S. ap. şi ev. Matei	29 Saturninus
Vnerĭ	17 Păr. Gregoriu ep.	30 Ap. Andrei
Sâm.	19 S. Platon şi Rom.	1 **Dec.** Elipiu

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 23 Novembrie. 1900.

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	Valuta în fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	11	20
"	Grâu mijlociu	10	80
"	Grâu mai slab	10	20
"	Grâu amestecat	8	90
"	Sĕcară frumósă	7	60
"	Sĕcară mijlociă	7	—
"	Orz frumos	7	20
"	Orz mijlociu	6	40
"	Ovĕs frumos	5	—
"	Ovĕs mijlociu	4	—
"	Cucuruz	7	40
"	Mălaiu (meiŭ)	8	60
"	Mazăre	18	40
"	Linte	20	40
"	Fasole	9	60
"	Sĕmênţă de in	21	40
"	Sĕmênţă de cânepă	8	20
"	Cartofĭ	1	50
"	Măzăriche	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	88
"	Carne de porc	—	88
"	Carne de berbece	—	64
100 kil.	Sĕu de vită prospĕt	50	—
"	Sĕu de vită topit	72	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.—
Renta de coróne ung. 4%	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.50
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	90 60
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	166.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	140.—
Renta de argint austr.	98.45
Renta de hârtie austr.	97.90
Renta de aur austr.	115.40
Losurĭ din 1860.	134.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.92
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	669.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	657.—
Napoleondorĭ	19.19
Mărcĭ imperiale germane	117.70
London vista	240.65
Paris vista	95.85
Rente de coróne austr. 4%	98.30
Note italiene	90.65

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 22 Nov. 1900

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	Preţul per 100 chilograme până la
Grâu Bănăţenesc	80	7.60	7.80
Grâu dela Tisa	80	7.60	7.70
Grâu de Pesta	80	7.50	7.70
Grâu de Alba regală	80	.—	.—
Grâu de Bácska	80	.—	.—
Grâu unguresc de nord	80	.—	.—
Grâu românesc	80	—.—	.—

Seminţe vechĭ orĭ nouĕ	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	Preţul per 100 chilograme până la
Sĕcara		70—72	6.70	6.90
Orz	nutreţ.	60—62	6.60	6.70
Orz	de rachiu	62—64	5.75	6.—
Orz	de bere	64—66	5.50	5.75
Ovĕs		———	.—	.—
Cucuruz	bănăţén	75	.—	.—
Cucuruz	alt soiu	73	—.—	—.—
Cucuruz	" "			
Hirişcă			5.40	5.60

Producte div.	Soiul		Cursul dela	Cursul până
Săm. de trifoiŭ	Luţernă ungur.	Preţul per 100 de chilograme	—.—	—.—
"	" transilvană		—.—	—.—
"	" bănăţénă		—.—	—.—
"	" roşiă		—.—	—.—
Ulei de rapiţă	rafinat duplu		—.—	—.—
Ulei de in			—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta		61.—	60.50
" "	dela ţéră		—.—	—.—
Slanină	svêntată		49.50	55.—
Prune	din Bosnia		15.—	15.50
"			—.—	—.—
Lictar	Slavon şi Serbia		18.25	18.50
"	din Serbia în s.		—.—	—.—
Nucĭ	slavon nou		—.—	—.—
Gogoşĭ	sêrbesc		—.—	—.—
"	din Ungaria		—.—	—.—
Miere	ungurescĭ		—.—	—.—
"	sĕrbescĭ		—.—	—.—
Céră	brut		—.—	—.—
Spirt	Drojdiuţe de s.		—.—	—.—

Bursa de Bucurescĭ

din 22 Nov. 1900.

Valorĭ	Dobândă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	87.—
" " Impr. 1892	5 "	Ian.-Iul	88.—
" " din 1893	5 "	" "	88.—
" " 1894 int. 6 mil.	5 "	Apr.-Oct.	—.—
" " Impr. de 32½ mil.	4 "	Ian.-Iulie	74 ½
" " Impr. de 50 mil.	4 "	" "	75.¼
" " Impr. de 274 m. 1890	4 "	" "	75 ¼
" " Impr. de 45 m. 1891	4 "	" "	75.—
" " Im. de 120 mil. 1894	4 "	" "	75 —
" " Impr de 90 mil. 1896	4 "	" "	74.¾
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6 "	Mai-Nov.	74.¾
" Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	—.—
" comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	—.—
" " " din 1884	5 "	Mai-Nov.	—.—
" " " din 1888	5 "	Iun.-Dec.	—.—
" " " din 1890	5 "	Mai-Nov.	.—
Scrisurĭ fonciare rurale	5 "	Ian.-Iul.	90 ¾
Scris. fonciare rurale din 1890	4 "	" "	74.¾
" " urbane Bucuresc	5 "	" "	78.—
" " " Iaşi	5 "	" "	73 —
Oblig. Soc. de basalt artificialĭ	6 "	" "	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	50 v.	—.—
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	intr. v.	2130
Banca agricolă	500	150 v.	279.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	209.—
Naţionala de asig. ult. div. lei 43	200	" "	383.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	" "	385.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	" "	—.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	" "	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult. 4 lei	100	" "	—.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	100.—
" " " " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	" "	— —
„Bistriţa“ soc. p. f. hârtii 90 l.	1000	" "	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	" "	—.—
20 francĭ aur	—	" "	—.—
Fabricile Unite de gazóse.	12	" "	90.—

Scompturĭ:

Banca naţ. a Rom.	8%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	9 "	Petersburg	6%
Casa de depunerĭ	12 "	Berlin	5%
Londra	8 "	Belgia	4%
Viena	4½	Elveţia	5%

Cursul losurilor private

din 22 Nov. 1900.

	cump.	vinde
Basilica	13.75	14.75
Credit	400.—	403.—
Clary 40 fl. m.	140.—	142.—
Navig. pe Dunăre.	—.—	—.—
Insbruck	72.—	76.—
Krakau	72.—	74 —
Laibach	53.—	56.—
Buda	145.—	148.—
Palffy	140.—	141.—
Crucea roşie austriacă	45 —	47 —
" " ung.	22 25	23.25
" " ital.	59.—	61.—
Rudolf	—.—	—.—
Salm	178.—	181 —
Salzburg	72 —	75 —
St. Genois	202.—	203.—
Stanislau	150.—	158.—
Trientine 4½% 100 m. c.	384 —	386 —
" 4% 50	26.—	28.—
Waldstein	50.—	52.—
" de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Gregoriu Maior.***

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Novembre. 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.88	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump.	18.70	Vênd.	18.80
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.12	Vênd.	19.17
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	117.60	Vênd.	117.68
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 20 Nov. n. de 35,715 capete, la 21 Nov. au întrat 391 capete și au eșit 236 capete, rĕmânênd la 22 Nov. n. un numĕr de 35,780 capete.

Se noteză marfa **unguréscă**: veche grea dela 00—00 fil. tînĕră grea dela 96—98 fil., de mijloc dela 96—98 fil., ușóră dela 96—98 fil. — **Sêrbéscă**: grea 93—95 fil., de mijloc 92—93 fil., ușóră 90—92 fil. kilogram.

Dela Tipografia „AURORA“, A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár,

se pot procura următórele cărțĭ:

Cuvêntărĭ pe Dumineci. Tom. I. de renumitul orator — în Domnul adormitul — Iustin Popfiu, 48 predicĭ pe 38 Duminecĭ 2.20

Cuvêntărĭ bisericescĭ (acomodate pentru orĭ-ce timp) de I. Papiu Tom. I. Ediția II. 1.20

Cuvêntărĭ bisericescĭ (pe Duminecĭ) de Ioan Papiu. Tom. III. 1.20

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrb. de peste an de I. Papiu 1.50

Cuvêntărĭ funebrale și iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de I. Papiu 1.50

Cuvêntărĭ funebrale și iertăciunĭ. Din autorĭ renumițĭ, prelucrate de Tit Budu, vicar . . . . 1.—

Catechese pentru pruncii școlarĭ de Tit Budu, vicar . . . . —.40

Cuvinte de aur séu învĕțăturĭ înțelepte date de un părinte fiiului sĕu, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea —.80

Dumnedeésca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroș . . . . —.25

Manual catechetic pentru primii anĭ școl. de Basiliu Rațiu . . . . —.40

Predice pentru Dumin. de peste an, compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameșului . . . . —.80

Rugăciunea D-lui, „Tatăl nostru“, esplicată pe scurt de I. Boroș . . . . —.10

Tipicul preoțesc din cărțile rituale, prelucrat de Tit Budu, vicar . . . . . —.50

Istoria icónei Pr. C. Verg. Maria dela Nicula . . . . —.10

Bocete, adecă cântărĭ la morțĭ, adunate de I. Pop Reteganul . . . . . . —.40

Nu mĕ uita. Colecțiune de versurĭ funebrale, urmate de iertăciunĭ, epitafe ș. a. —.25

Omul și lumea, cântărĭ funebrale de Aron Boca Velcherianul . . . . . —.08

Albina și lenețul de Aron Boca Velcherianul . . . . —.10

Amintirĭ din Grecia de Teodor Bulc, profesor gimn. . . . . —.60

Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broșat . . . —.25

Barb Cobzarul. Novelă orig. de Emilia Lung . . . . —.10

Bunica și nepotelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu . . . . —.06

Câutul în școla poporală de Iuliu Pop, învĕț. Năsĕud, Praxă. Teorie. Cânturĭ —.30

Cartea ilustrată pentru copiĭ și copile. Cu 18 ilustrațiunĭ, de G. Simu . . —.25

Cartea plugarilor séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor și celelalte ramurĭ ale economiei de I. Georgescu . . . . . —.25

Codrean, Craiul codrului, de George Simu . . . . —.06

Cântăréța. Novelă de Dem. Dan —.15

Carmen Sylva, Prelegere publică ținută prin V. Nicóră, prof. gimn. — Cu portr. M. Sale Reginei României. . . . . —.10

Chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de P. Reteganul . . . . —.28

125 Chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc . . . . —.12

Cu vêrful penei Scrierĭ satirico-umoristice de Anton Popp. I. Monológe. II. Humor și satiră. O broșură fórte petrecĕtóre —.55

Din poveștile lui Esop de Aron Boca Velcherianul . . . . —.08

Două turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea . . . . —.12

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu . . . . —.30

Dile negre. Versurĭ de Petrea dela Clușiŭ — cu o prefață de G. Simu . . —.15

Felicitărĭ în poesii și prosă la Anul-Nou, diua nascerei și diua numelui către tată, mamă, moș, unchiu, mĕtușe, nănașĭ, tutorĭ, preoțĭ, învĕțătorĭ și binefăcĕtorĭ, precum și alocuțiunĭ și vorbirĭ cu diferite ocasiunĭ scolastice, de George Simu . —.20

Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcher. —.08

Geografia și Istoria în școla poporală. Manual compus conform planului de lecțiunĭ a d-lui V. Petri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrișor, învĕțător . . —.40

Gruia lui Novac . . . . —.10

Horia lui Pintea Vitézul . . . —.06

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar . . . . . . —.10

Indreptar pentru ortografia română, de Vas. Dambrava . . . . —.12

Impĕrăția țiganilor pe vêrful unui plop de A. Boca Velcherianul . . . . . —.08

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte. După Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulf . . . . —.30

Lira Bihorului. Balade poporale de Antoniu Popp . . . . —.20

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor. — Poesii religióse-morale, lucrate după Sf. Scriptură, de A. Boca Velcherianul, cu o precuvêntare de G. Simu . . . . . —.25

Monológe de Antoniu Popp:

Nr. 1. Pe neașteptate . . . . . . —.04

Nr. 2. Pentru-ce am rĕmas flăcău bĕtrân . . . . —.08

Nr. 3. La Anul-nou . . . . . . —.04

Nr. 4. Ce nicĭ prin minte nu mi-a trecut . . . . —.04

Nr. 5. O pățanie . . . . —.04

Merinde dela școlă séu învĕțăturĭ pentru popor, culese din diarul unui școlar, de Dr. Georgiu Popa . . . . —.60

Miseriile sociale Novelă de P. C. Z. Rovinar . . . . —.15

Musa Someșană. Poesii poporale române din jurul Năsĕudului. Adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade —.25

N-rii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de I. Tanco . . . . —.20

Nopți de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu . . . . —.60

Opsagurĭ. Cât cioplite cât pilite și la lume împărțite, de I. P. Reteganul —.40

Păcălitul. Monolog comic de Antoniu Popp. Prețul . . . . —.04

Opera unui om de bine. Novelă origin. — continuarea novelei „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar . . . . . —.10

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și aranjate. Prețul red. (dela fl. 1.20) la . . . . —.60

Povestea Pascului séu credința deșértă poporală. De Ar. Boca Velcherianul —.08

Părintele Nicolae. Schițe din viéța preoților, de G. Simu . . . . —.30

Pietatea poporului român, séu cântărĭ evlaviόse pentru cei-ce merg la mănăstire, la locurĭ sfinte și în procesiunĭ. Compusă de doi preoțĭ gr. cat. Murĕșenĭ din diec. gr. cat. a Oradei-mare . . . . . —.10

Păcală și Tândală. Poveste de G. Cătană . . . . —.10

Prietenul sătênului român. Sfaturĭ în formă de dialog pentru elevĭ și adulțĭ, compus de I. P. Reteganul . . . . . —.30

Pilde și sfaturĭ pentru popor de I. Popp Reteganul . . . . —.30

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educ. după Ernest Legouvé . . . —.06

Poveștile Bănatului, de George Cătană, învĕțător. Tom. I, II, III á 25 cr., tóte 3 tomurile . . . . —.65

Regulĭ și sfaturĭ bune pentru pruncii școlarĭ, de Ar. Boca Velcherianul . —.10

Renascerea limbei române în vorbire și scriere, de Dr. Gr. Silași, broș. II. și III. Prețul fie-cărei broș. . . . . —.40
Ambele de-odată . . . . —.70

Rîsete și zîmbete de Tit. V. Gheaja —.30

Românul în sat și la óste, de Ioan Pop Reteganul . . . . —.30

Schițe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn. . . . . 1.—

Suspin și zimbire. Poesii și prosă de Ant. Popp . . . . —.40

Starostele séu datinĭ dela nunțile Românilor ardelenĭ de I. Popp Reteg. —.15

Trandafirĭ și viorele. Poesii poporale de I. P. Reteganul. Edițiunea a III. . —.30

Țiganul la mănăstire. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcherianul . . —.08

Țiganul în Raiu. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcherianul . . . . . . —.08

Țiganul și Magnatul séu vraja și farmecele poporale, de A. B. Velcher. —.08

Ultimul sichastru. Tradițiune de George Simu . . . . —.06

Versurĭ de dor, adunate din poeții românĭ de A. . . . . —.25

Indreptar teoretic și practic pentru învĕțămêntul intuitiv, de V. Gr. Borgovan. Ediția III. 1.20

Omul. Noțiunĭ din Anatomie și fisiologie și regulĭ igienice pentru conservarea sănĕtății și a corpului omenesc, de George Cătană . . . . —.25

Orar General pentru școla română cu 6 clase și cu un singur învĕțător, de Georgiu Magyar . . . . —.40

Viéța P. C. Verg. Maria, de C. Darabant . . . . —.15

Zîna Câmpiei, de A. Boca Velch. —.08

Cărțĭ de rugăciunĭ:

Icóna sufletului. Carte de rugăciunĭ și cântărĭ bisericeștĭ, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea măritului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Pătcașiu, preot gr. cat. în Hotoan. Edit. V., corésă și amplificată. — Legată simplu . . . . —50
legată în pânză . . . . . . —.80
legată în piele 1.60
„ „ catifea . . . 2.50—3.80

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ, fórte frumos ilustrată. — Prețul unui esemplar legat simplu . . . . —.50
legat cu pânză . . . . . —.80
„ „ piele și aurit . . 1.60
„ „ legătură de lux 2.50—3.80

Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericeștĭ, fórte frumos ilustrată pentru pruncii școlarĭ de ambe sexele. — Prețul unui esemplar legat . . . . —.22

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii școlarĭ de ambe sexele. Cu mai multe icóne frumóse. Prețul unui esemplar legat . . . . —.10

Visul Prea Sfintei Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciunĭ frumóse. Prețul unui esemplar legat și espedat franco este . . . . —.10

Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Prețul unui esem. legat și spedat franco —.12

Din „Literatura poporală“,
de *Domețiu Dogariu.*

Nr. 1. **Moș Toma Bădiceanu,** vestitul caraghios al economilor de vite (Mocanilor) din Săcele. Prețul . . . . . —.06

Nr. 2. **Vlad Hoțul** dela Săcele. —.06

Nr. 3. **Insurătórea Sórelui** (basm) —.06

Nr. 4. **Fiul bucătăresei împĕratului** (basm) . . . . —.06

Nr. 5. **Vacărelul** (basm) . . . —.06

Nr. 6. **Diana,** dîna munților și **Fata de împĕrat** cu mânile tăiate (2 basmurĭ), —.06

Nr. 7. **Cincĭ dialogurĭ** întocmite pentru elevii școlei popor. menite ca producțiunĭ la esamene și alte festivitățĭ școl. . . —.10

Nr. 8. **Spiriton și Niculae** (basm) —.06

Nr. 9. **Fiiul oiĭ** (basm) . . . . —.06

Nr. 10. **Povestirĭ și anecdot. pop.** —.10

Biblioteca teatrală a „Aurorii“.

Nr. 1. **Calea dréptă e cea mai bună,** comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Corn. Darabant . . . —.10

Nr. 2. **Paza Maicii sfinte.** Dramă în 4 acte, localisată de Ant. Popp . . —.12

Nr. 3. **Otrava de hârciogĭ.** Comediă într'un act, de Ant. Popp . . . . —.08

Nr. 4. **Pedepsirea vanitătii.** Dramă într'un act, trad. din limba francesă de At. Bologa . . . . —.10

Nr. 5. **Discreția fără voiă.** Comediă într'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn. Darabant . . . . —.12

Nr. 6. **Crescătorul.** Comediă într'un act de A. Kotzebue. Localisată de C. Darabant . . . . —.10

Nr. 7. **Otrava femeiască,** comediă de I. Țințar . . . . —.10

Nr. 8. **Distrașiĭ.** Comediă într'un act de C. Darabant . . . . —.10

Legendar séu carte de cetire pentru școlele poporale. Partea I-a: pentru al 3-lea și al 4-lea an de școlă. Edițiunea X., emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul sĕu nr. 11.295 din 1889. Un esemplar legat . . . . —.50

Tot de același autor:

Școla română. Fóie pedagogică și didactică pentru interesele institutelor de învĕțămênt și ale organelor acestora. Anul III, IV. și V. (I. și II. e epuisat. Fie-care an 1 fl., cu porto 1.10

Școla practică. Magazin de lecțiunĭ și materii pentru instrucțiunea primară. Tom. II. III. și VI. (I. e epuisat), fie-care 1.—
cu porto 1.10

Plan de lecțiunĭ pentru școlele românescĭ. Intocmit pe 30 de sĕptĕmânĭ 25 cr., cu porto . . . . —.30

Legea de pensiune pentru învĕțătorii poporalĭ din Ungaria, dimpreună cu ordinațiunile ministeriale publicate în urmă, prețul . . . . —.22

Scriptologia séu modul de a învĕța cetitul scriind. Indreptar pentru învĕțătorĭ la tractarea cetitului în școlă . . . 1.—

Almanachul preotului Român pe anul 1901. Prețul unui es. 30 cr., espedat prin postă 35 cr., 6 esem. comandate de-odată costă espedate franco numai . . . 1.60

Călindarul „Aurorei“ pe an. 1901. Prețul unui esemplar . . . . —.25
prin postă franco . . . . —.30
6 esemplare spedate franco . . . 1.35

Tot de aicĭ se pot procura tot soiul de cărțĭ școlastice și altele, apărute orĭ și unde.

Recuisite de scris pentru școlă și cancelarie. — Tot soiul de tipăriturĭ oficióse.

Tipografia nóstră primesce spre efectuire tot soiul de lucrărĭ tipografice cu prețurile cele mai moderate.

Catalóge se trimit orĭ-și-cuĭ gratis și franco. **Vêndĕtorilor se dă rabatul cuvenit.**

Tóte comandele a se adresa la: Tipografia „AURORA“ A. Todoran, **în Gherla — Szamosujvár.**

Tóte cărțile de mai sus se pot procura direct și dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Nr. 95—1900.

Publicare de licitațiune.

Subscrisul senat bisericesc escrie prin acésta licitațiune publică, pentru edificarea bisericei din parochia Rebra-mare (Nagy-Rebra) comitatul Bistrița-Năsĕud, pe basa planului și devisului de spese, aprobat de Prea Ven. Consist, Eppesc al Gherlei, cu clausula de dto 18 Iulie 1899, sub Nro- 6190, **pe ḑiua de 16 Decemvrie 1900 st n. la 10 óre a. m**

Licitațiunea va fi verbală și cu oferte închise carĭ vor fi a se așterne la adresa senatului bisericesc, provĕḑute cu vadiul legal, pănă la datul licitărei.

Planul și devisul de spese, precum și condițiunile de licitațiune se pot vedé în cancelaria oficiului parochial gr. cat. Rebra-mare, pănă la ḑiua de licitare.

Prețul de strigare se statoresce cu 30 570 coróne.

Din ședința ținută la 12 Nev. 1900.

Președintele: **Onisim Rotariu,** preot local gr. cat.

Notariul: **Constantin Suciu,**

1050,2—3

ANUNCIURI
(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administrațiuni. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Admi istr. „Gazetei Trans."